

C.S.I. MARESME/BLANES

Codi Sèptic Interhospitalari

M. Berrocal

Servei d'Urgències de l'Hospital de Calella

V. Pérez Claveria / E. Armero

Servei d'Urgències de l'Hospital de Blanes

J. Bassa

Servei d'Urgències de l'Hospital de Mataró

L. Ballester

Servei de Medicina Interna de l'Hospital de Mataró

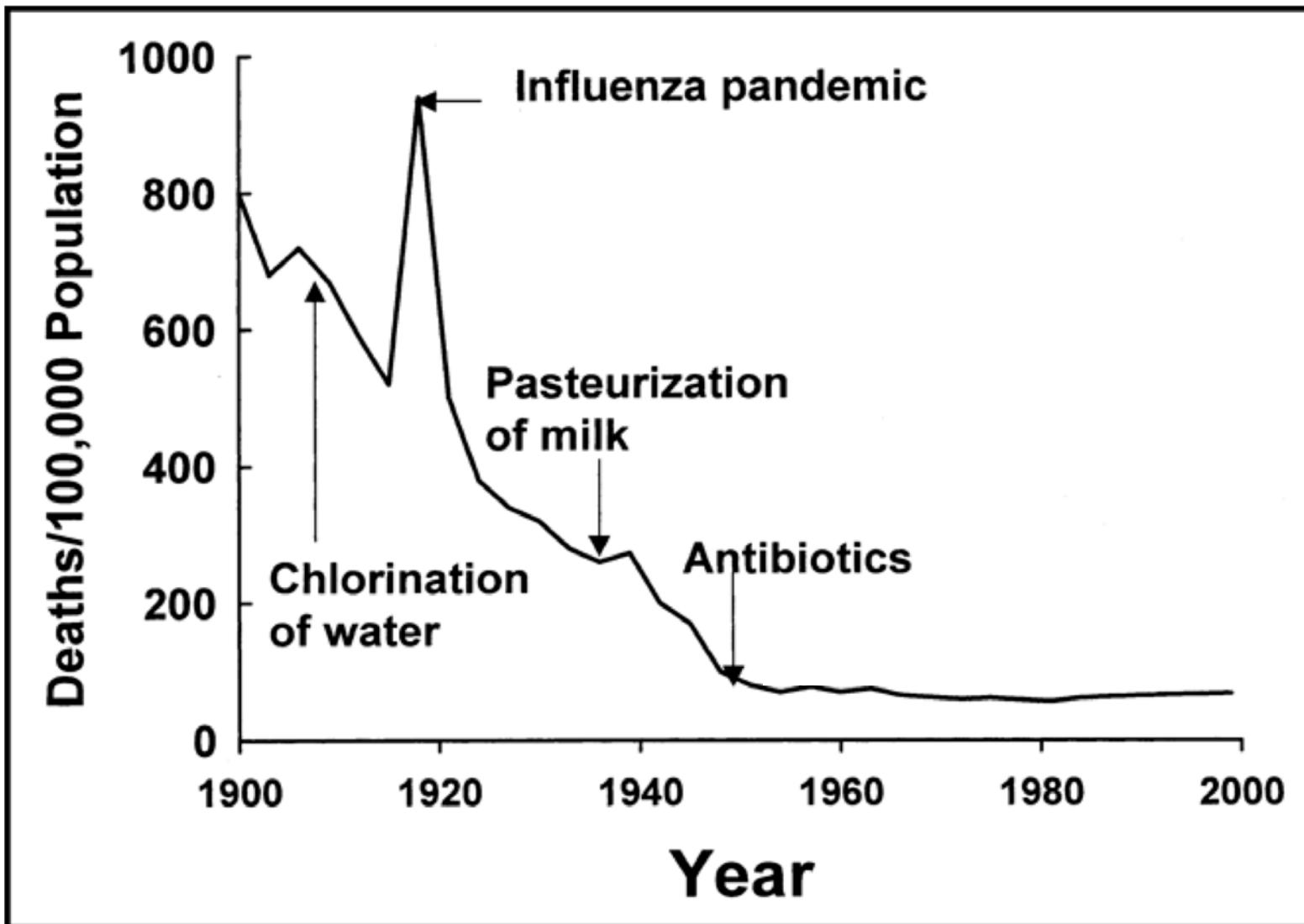
J. Almirall / JC. Yébenes

Servei de Medicina Intensiva de l'Hospital de Mataró

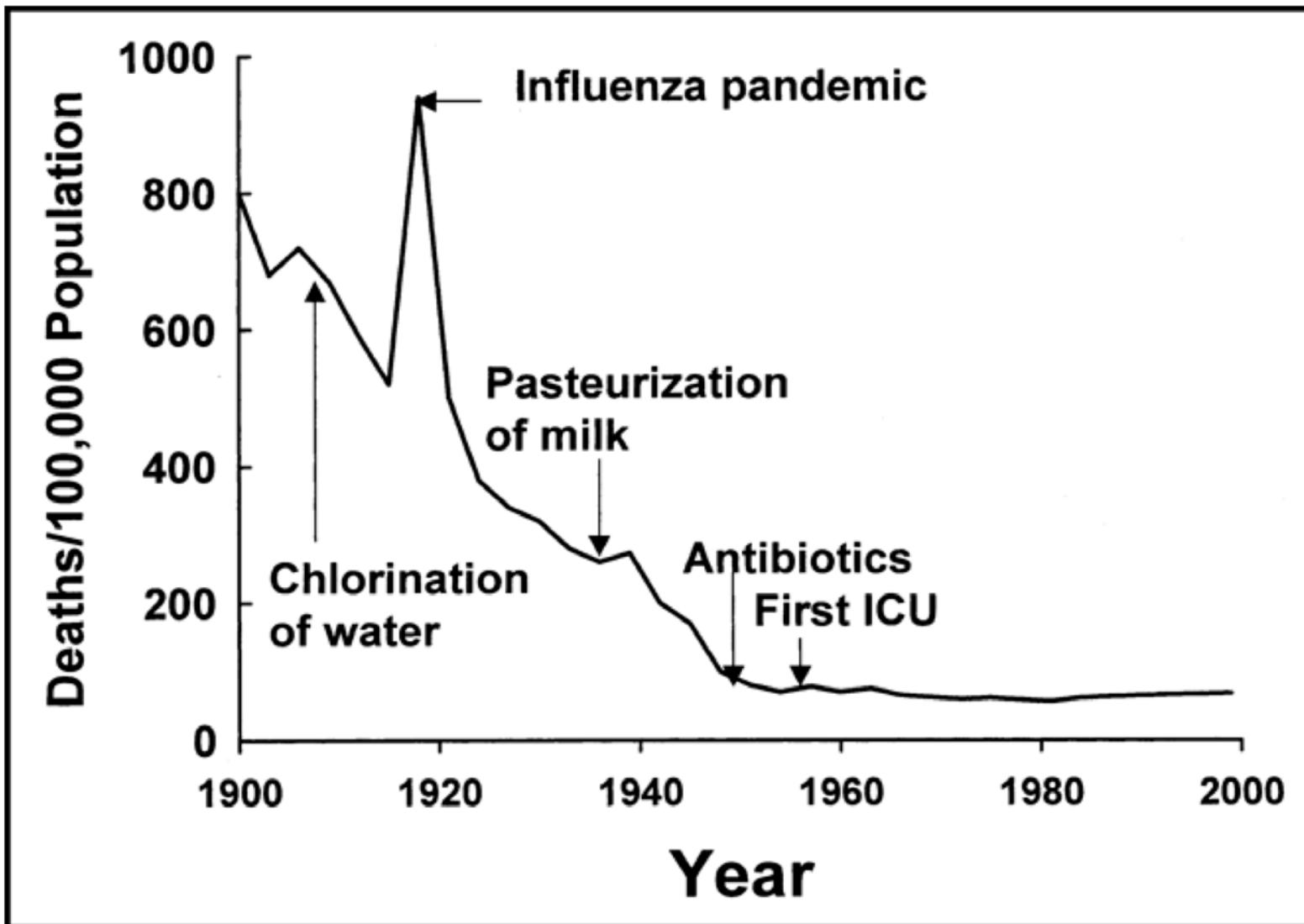
18 / 11 / 2009

Corporació de Salut
del Maresme i la Selva

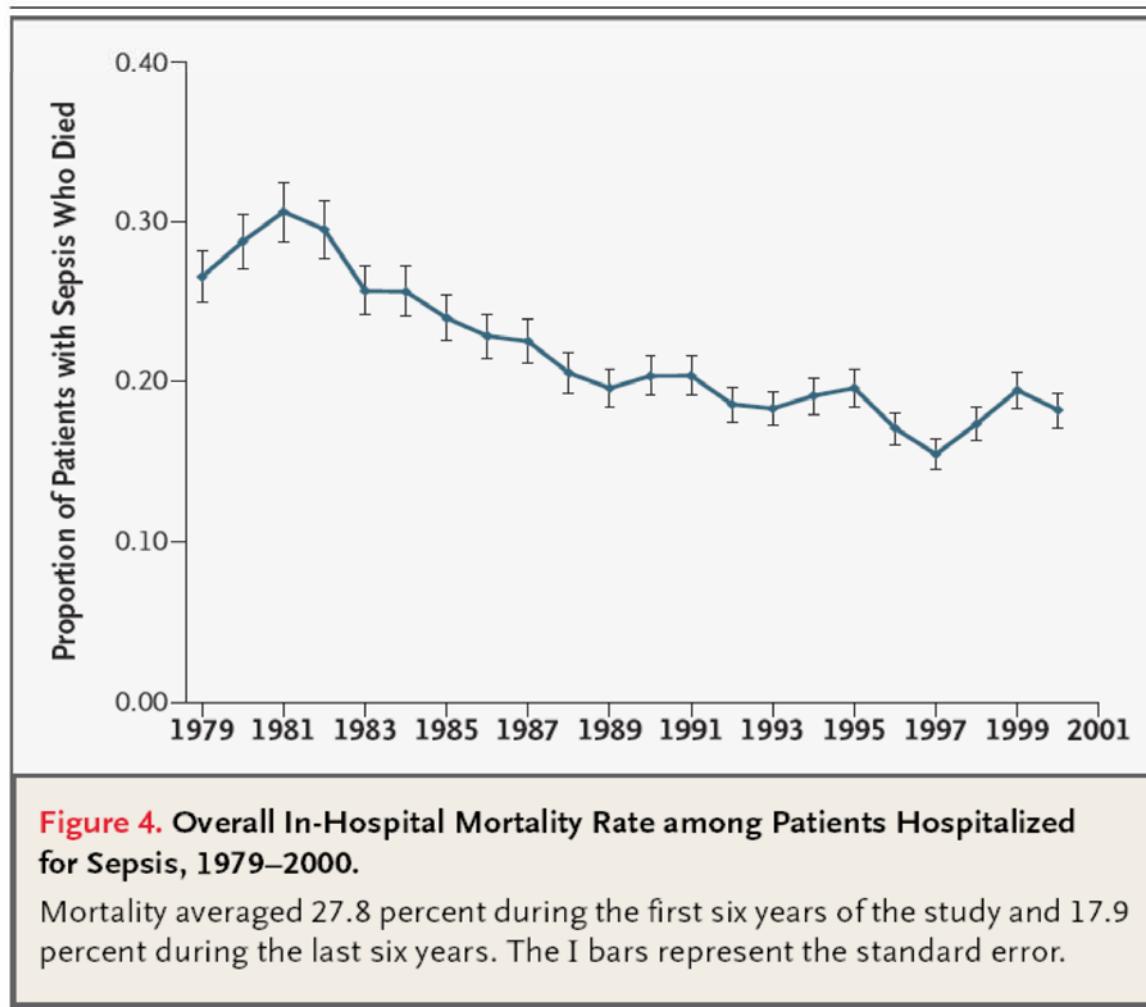
Marshall JC. Sepsis: current status, future prospects. COCC 2004;10(4):250-264

Marshall JC. Sepsis: current status, future prospects. COCC 2004;10(4):250-264

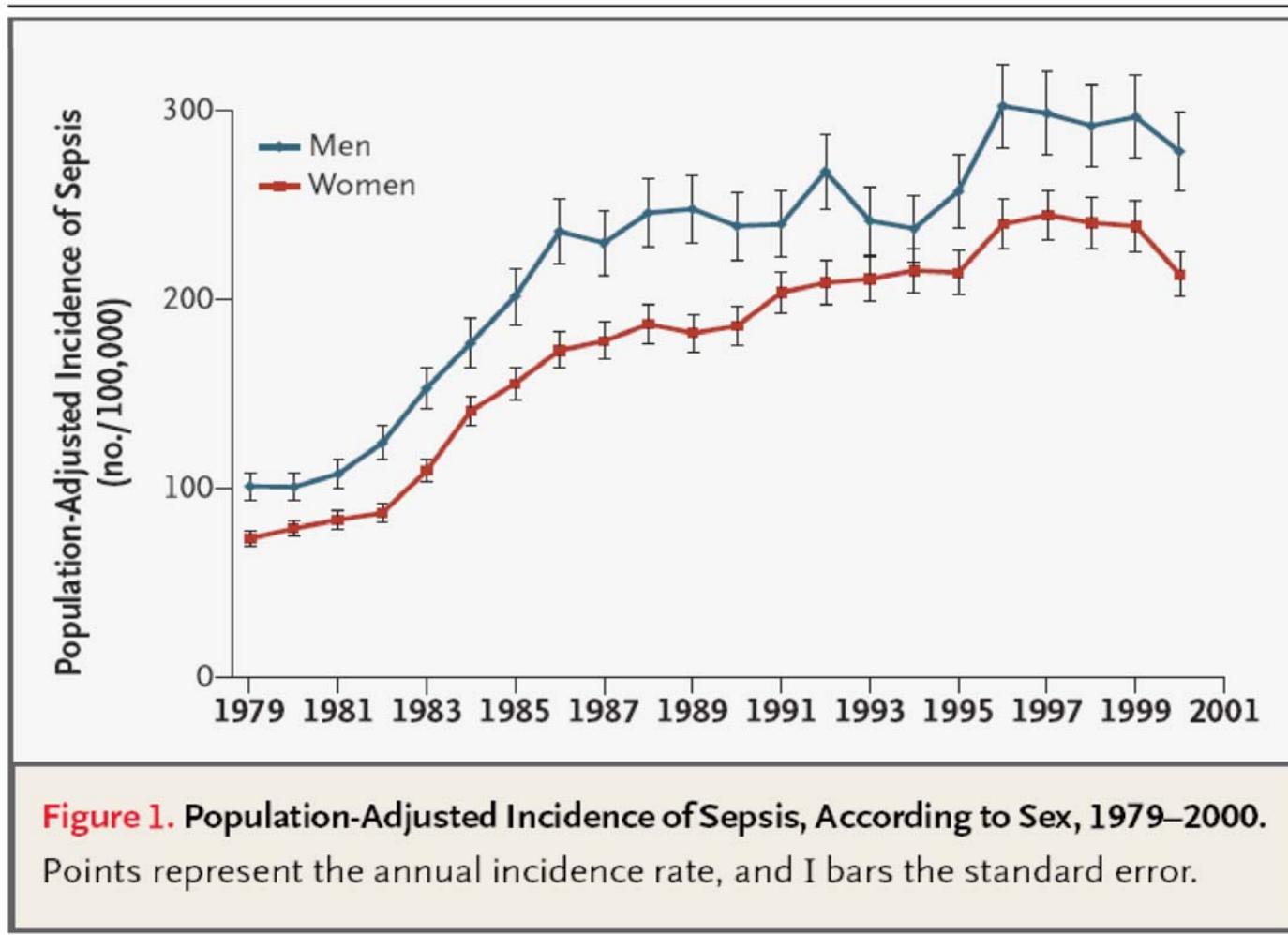
The Epidemiology of Sepsis in the United States from 1979 through 2000

Greg S. Martin, M.D., David M. Mannino, M.D., Stephanie Eaton, M.D.,

The Epidemiology of Sepsis in the United States from 1979 through 2000

Greg S. Martin, M.D., David M. Mannino, M.D., Stephanie Eaton, M.D.,

DEFINICIÓN SEPSIS GRAVE

La sepsis grave es un complejo síndrome difícil de definir, diagnosticar y tratar, inducido por un proceso infeccioso con evidencia de alteraciones en la perfusión tisular y disfunción orgánica. Desencadenada por la entrada de microorganismos o sus toxinas en el torrente circulatorio, la sepsis provoca una respuesta inflamatoria por parte del huésped con pérdida de la autorregulación de los mecanismos de defensa, con tendencia a la hiperproducción de sustancias proinflamatorias o mediadores, activadores de la coagulación y fibrinólisis, que interrelacionan, suscitando el control de la infección o su evolución a sepsis grave o shock séptico.

Med Intensiva. 2007;31(7):375-87

DEFINICIÓN SEPSIS GRAVE

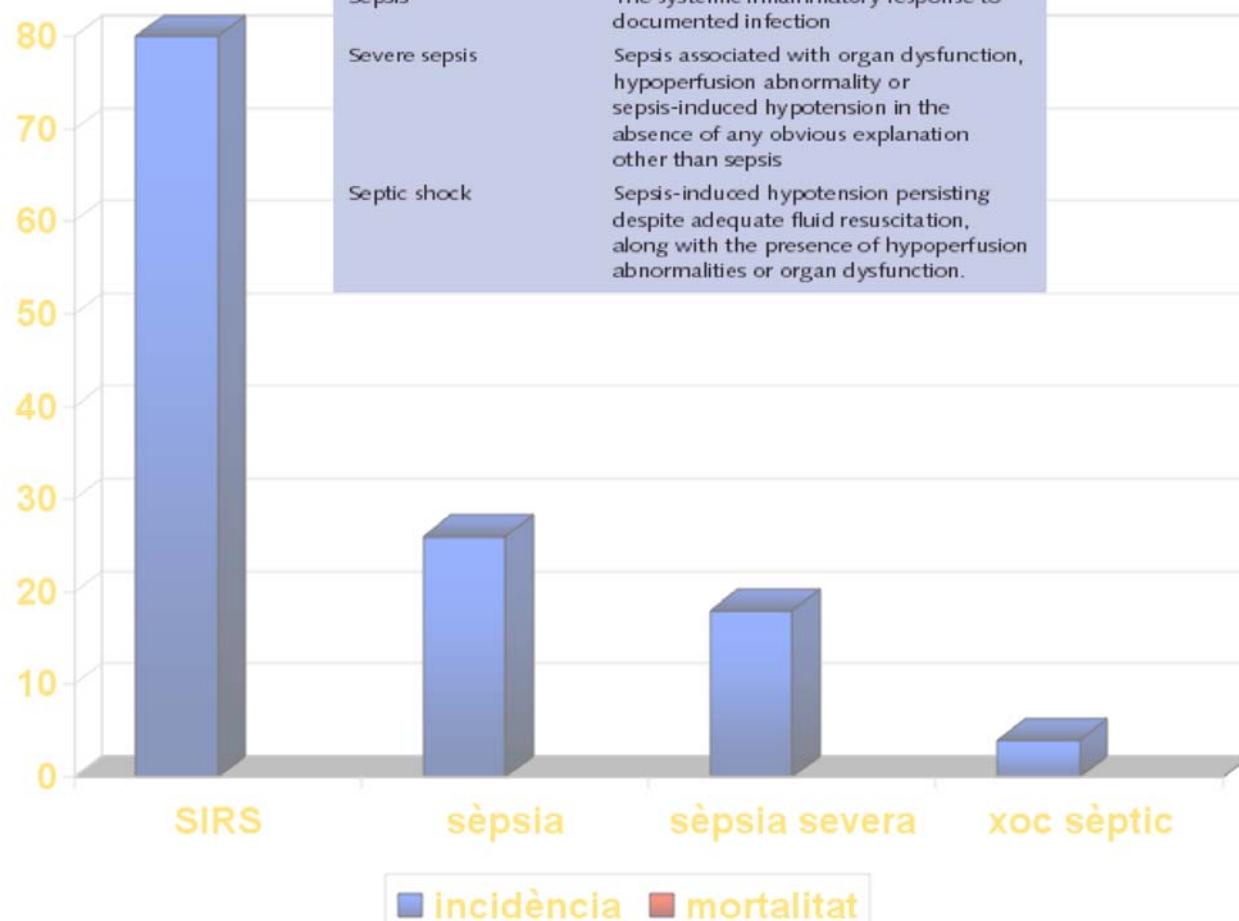
La sepsis grave es un complejo síndrome difícil de definir, diagnosticar y tratar, inducido por un proceso infeccioso con evidencia de alteraciones en la perfusión tisular y disfunción orgánica. Desencadenada por la entrada de microorganismos o sus toxinas en el torrente circulatorio, la sepsis provoca una respuesta inflamatoria por parte del huésped con pérdida de la autoregulación de los mecanismos de defensa, con tendencia a la hiperproducción de sustancias proinflamatorias o mediadores, activadores de la coagulación y fibrinólisis, que interrelacionan, suscitando el control de la infección o su evolución a sepsis grave o shock séptico.

INFECCIÓN ≠ SEPSIS GRAVE

DEFINICIÓN SEPSIS GRAVE

La sepsis grave es un complejo síndrome difícil de definir, diagnosticar y tratar, inducido por un proceso infeccioso con evidencia de alteraciones en la perfusión tisular y disfunción orgánica. Desencadenada por la entrada de microorganismos o sus toxinas en el torrente circulatorio, la sepsis provoca una respuesta inflamatoria por parte del huésped con pérdida de la autoregulación de los mecanismos de defensa, con tendencia a la hiperproducción de sustancias proinflamatorias o mediadores, activadores de la coagulación y fibrinólisis, que interrelacionan, suscitando el control de la infección o su evolución a sepsis grave o shock séptico.

INFECCIÓN + HEMODINAMIA

Table 1. American College of Chest Physicians/Society of Critical Care Medicine-defined sepsis subgroups of increasing severity and mortality risk.

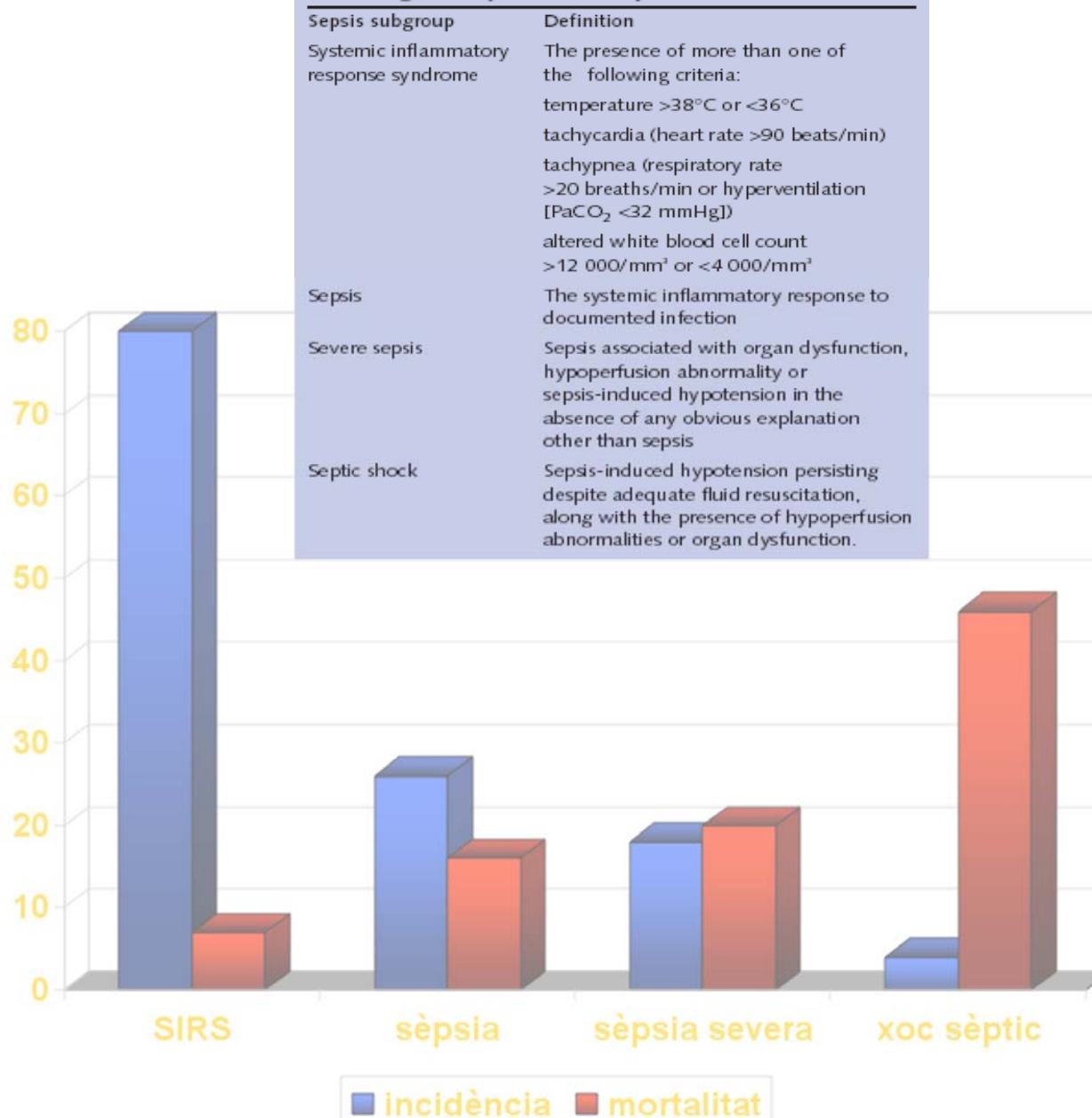
Sepsis subgroup	Definition
Systemic inflammatory response syndrome	The presence of more than one of the following criteria: temperature $>38^{\circ}\text{C}$ or $<36^{\circ}\text{C}$ tachycardia (heart rate >90 beats/min) tachypnea (respiratory rate >20 breaths/min or hyperventilation [$\text{PaCO}_2 <32$ mmHg]) altered white blood cell count $>12\ 000/\text{mm}^3$ or $<4\ 000/\text{mm}^3$
Sepsis	The systemic inflammatory response to documented infection
Severe sepsis	Sepsis associated with organ dysfunction, hypoperfusion abnormality or sepsis-induced hypotension in the absence of any obvious explanation other than sepsis
Septic shock	Sepsis-induced hypotension persisting despite adequate fluid resuscitation, along with the presence of hypoperfusion abnormalities or organ dysfunction.

Rangel et al,
JAMA 1995

Corporació de Salut
del Maresme i la Selva

Table 1. American College of Chest Physicians/Society of Critical Care Medicine-defined sepsis subgroups of increasing severity and mortality risk.

Rangel et al,
JAMA 1995

Corporació de Salut
del Maresme i la Selva

Rapid increase in hospitalization and mortality rates for severe sepsis in the USA: A trend analysis from 1993 to 2003

391.571.824

Ingressos

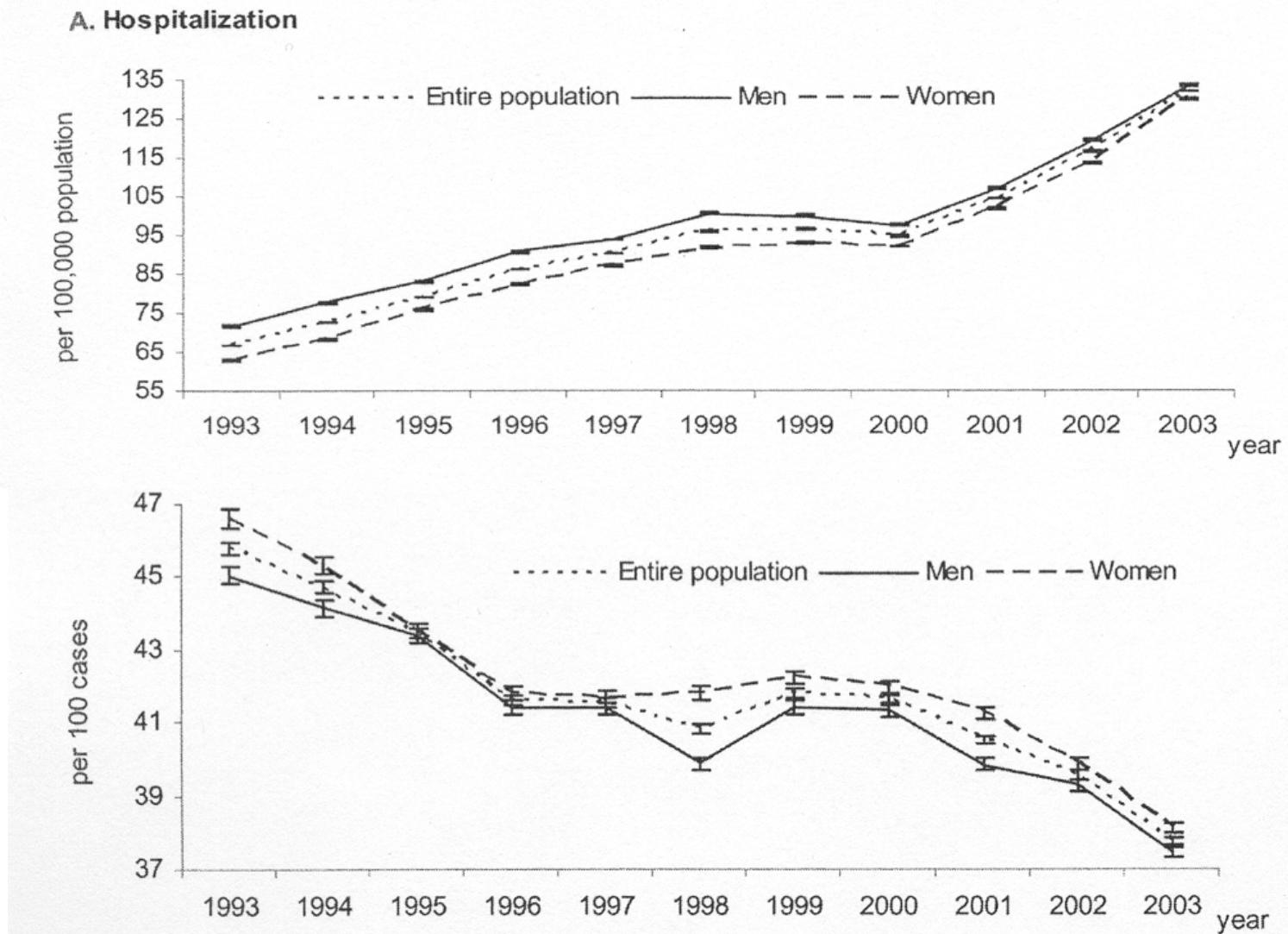
8.403.766

Sèpsia
(2.15%)

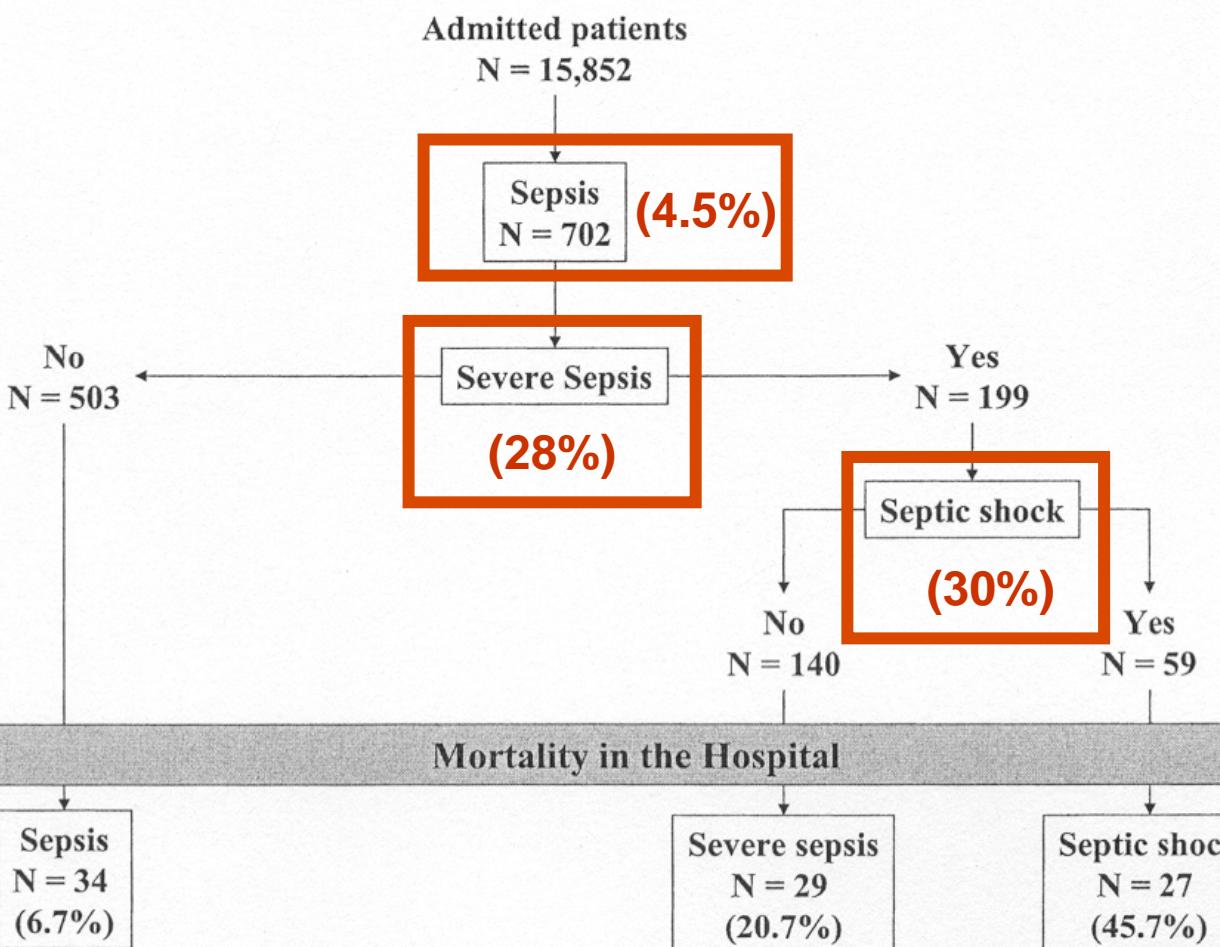
2.857.476

Sèpsia severa
(43%)

60% < 75 anys

Sepsis incidence and outcome: Contrasting the intensive care unit with the hospital ward

785.52
Xoc sèptic

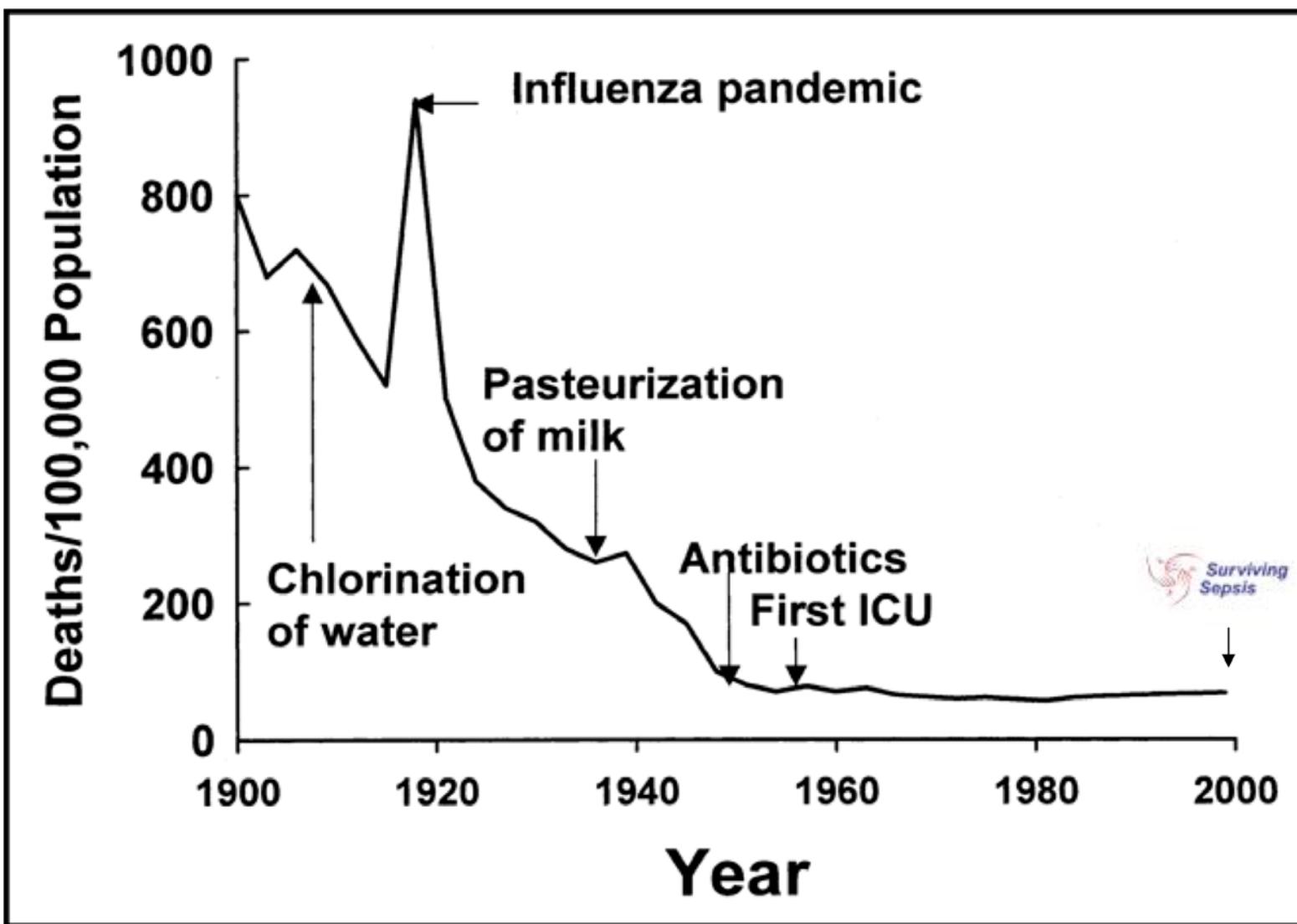
995.92
Sd de resposta
inflamatòria sistèmica
deguda a infecció amb
disfunció d'òrgan

	USA	Madrid	
Ingressos	0.7%	1.26 %	0.5%
Incidència (100.000 hab)	65 - 125	104	45
Mortalitat	39 - 45%	28%	55%

CONCEPTUALMENTE

- La sepsis grave/severa:
  - Afecta a 1/1.000 habitantes / año.
  - Puede significar aproximadamente un 1% de las consultas a urgencias.
  - Implica un fracaso de los mecanismos compensadores hemodinámicos.
  - La mortalidad puede representar de un 20 a un 40% de los casos.
  - Resta muchos años de “vida útil”.

R. Phillip Dellinger
Mitchell M. Levy
Jean M. Carlet
Julian Bion
Margaret M. Parker
Roman Jaeschke
Konrad Reinhart
Derek C. Angus
Christian Brun-Buisson
Richard Beale
Thierry Calandra
Jean-Francois Dhainaut
Herwig Gerlach
Maurene Harvey
John J. Marini
John Marshall
Marco Ranieri
Graham Ramsay
Jonathan Sevransky
B. Taylor Thompson
Sean Townsend
Jeffrey S. Vender
Janice L. Zimmerman
Jean-Louis Vincent

Surviving Sepsis Campaign: International guidelines for management of severe sepsis and septic shock: 2008

Table 3 Initial Resuscitation and Infection Issues

Initial resuscitation (first 6 hours)

Strength of recommendation and quality of evidence have been assessed using the GRADE criteria, presented in brackets after each guideline. For added clarity: • Indicates a strong recommendation or “we recommend”; o indicates a weak recommendation or “we suggest”

- Begin resuscitation immediately in patients with hypotension or elevated serum lactate > 4 mmol/l; do not delay pending ICU admission. (1C)
- Resuscitation goals: (1C)
  - Central venous pressure (CVP) 8–12 mm Hg*
  - Mean arterial pressure ≥ 65 mm Hg
  - Urine output ≥ 0.5 mL·kg⁻¹·hr⁻¹
  - Central venous (superior vena cava) oxygen saturation ≥ 70%, or mixed venous ≥ 65%
- o If venous O₂ saturation target not achieved: (2C)
  - consider further fluid
  - transfuse packed red blood cells if required to hematocrit of ≥ 30% and/or
  - dobutamine infusion max 20 µg·kg⁻¹·min⁻¹

* A higher target CVP of 12–15 mmHg is recommended in the presence of mechanical ventilation or pre-existing decreased ventricular compliance.

Diagnosis

- Obtain appropriate cultures before starting antibiotics provided this does not significantly delay antimicrobial administration. (1C)

Antibiotic therapy

- Begin intravenous antibiotics as early as possible, and always within the first hour of recognizing severe sepsis (1D)

- Broad-spectrum: one or more agents active against likely bacterial/fungal pathogens and with good penetration into presumed source. (1B)

- Reassess antimicrobial regimen daily to optimise efficacy, prevent resistance, avoid toxicity & minimise costs. (1C)

- o Consider combination therapy in *Pseudomonas* infections. (2D)

- o Consider combination empiric therapy in neutropenic patients. (2D)

- o Combination therapy no more than 3–5 days and deescalation following susceptibilities. (2D)

- Duration of therapy typically limited to 7–10 days; longer if response slow, undrainable foci of infection, or immunologic deficiencies. (1D)

- Stop antimicrobial therapy if cause is found to be non-infectious. (1D)

Source identification and control

- A specific anatomic site of infection should be established as rapidly as possible (1C) and within first 6 hrs of presentation (1D).

- Formally evaluate patient for a focus of infection amenable to source control measures (eg: abscess drainage, tissue debridement). (1C)

- Implement source control measures as soon as possible following successful initial resuscitation. (1C)

Exception: infected pancreatic necrosis, where surgical intervention best delayed. (2B)

- Choose source control measure with maximum efficacy and minimal physiologic upset. (1D)

- Remove intravascular access devices if potentially infected. (1C)

R. Phillip Dellinger
Mitchell M. Levy
Jean M. Carlet
Julian Bion
Margaret M. Parker
Roman Jaeschke
Konrad Reinhart
Derek C. Angus
Christian Brun-Buisson
Richard Beale
Thierry Calandra
Jean-Francois Dhainaut
Herwig Gerlach
Maurene Harvey
John J. Marini
John Marshall
Marco Ranieri
Graham Ramsay
Jonathan Sevransky
B. Taylor Thompson
Sean Townsend
Jeffrey S. Vender
Janice L. Zimmerman
Jean-Louis Vincent

Surviving Sepsis Campaign: International guidelines for management of severe sepsis and septic shock: 2008

Table 4 Hemodynamic Support and Adjunctive Therapy

Fluid therapy

Strength of recommendation and quality of evidence have been assessed using the GRADE criteria, presented in brackets after each guideline. For added clarity: • Indicates a strong recommendation or “we recommend”; o indicates a weak recommendation or “we suggest”

- Fluid-resuscitate using crystalloids or colloids. (1B)
- Target a CVP of ≥ 8 mm Hg (≥ 12 mm Hg if mechanically ventilated). (1C)
- Use a fluid challenge technique while associated with a haemodynamic improvement. (1D)
- Give fluid challenges of 1000 ml of crystalloids or 300–500 ml of colloids over 30 min. More rapid and larger volumes may be required in sepsis-induced tissue hypoperfusion. (1D)
- Rate of fluid administration should be reduced if cardiac filling pressures increase without concurrent hemodynamic improvement. (1D)

Vasopressors

- Maintain MAP ≥ 65 mm Hg. (1C)
- Norepinephrine or dopamine centrally administered are the initial vasopressors of choice. (1C)
- o Epinephrine, phenylephrine or vasopressin should not be administered as the initial vasopressor in septic shock. (2C)
  - Vasopressin 0.03 units/min maybe subsequently added to norepinephrine with anticipation of an effect equivalent to norepinephrine alone.
- o Use epinephrine as the first alternative agent in septic shock when blood pressure is poorly responsive to norepinephrine or dopamine. (2B)
- Do not use low-dose dopamine for renal protection. (1A)
- In patients requiring vasopressors, insert an arterial catheter as soon as practical. (1D)

Inotropic therapy

- Use dobutamine in patients with myocardial dysfunction as supported by elevated cardiac filling pressures and low cardiac output. (1C)
- Do not increase cardiac index to predetermined supranormal levels. (1B)

Steroids

- o Consider intravenous hydrocortisone for adult septic shock when hypotension remains poorly responsive to adequate fluid resuscitation and vasopressors. (2C)
  - o ACTH stimulation test is not recommended to identify the subset of adults with septic shock who should receive hydrocortisone. (2B)
  - o Hydrocortisone is preferred to dexamethasone. (2B)
  - o Fludrocortisone (50 µg orally once a day) may be included if an alternative to hydrocortisone is being used which lacks significant mineralocorticoid activity. Fludrocortisone is optional if hydrocortisone is used. (2C)
  - o Steroid therapy may be weaned once vasopressors are no longer required. (2D)
  - Hydrocortisone dose should be ≤ 300 mg/day. (1A)
  - Do not use corticosteroids to treat sepsis in the absence of shock unless the patient’s endocrine or corticosteroid history warrants it. (1D)
- Recombinant human activated protein C (rhAPC)**
- o Consider rhAPC in adult patients with sepsis-induced organ dysfunction with clinical assessment of high risk of death (typically APACHE II ≥ 25 or multiple organ failure) if there are no contraindications. (2B, 2C for post-operative patients)
  - Adult patients with severe sepsis and low risk of death (e.g.: APACHE II < 20 or one organ failure) should not receive rhAPC. (1A)

Table 5 Other Supportive Therapy of Severe Sepsis

R. Phillip Dellinger

Mitchell M. Levy

Jean M. Carlet

Julian Bion

Margaret M. Parker

Roman Jaeschke

Konrad Reinhart

Derek C. Angus

Christian Brun-Buisson

Richard Beale

Thierry Calandra

Jean-Francois Dhainaut

Herwig Gerlach

Maurene Harvey

John J. Marini

John Marshall

Marco Ranieri

Graham Ramsay

Jonathan Sevransky

B. Taylor Thompson

Sean Townsend

Jeffrey S. Vender

Janice L. Zimmerman

Jean-Louis Vincent

Blood product administration

Strength of recommendation and quality of evidence have been assessed using the GRADE criteria, presented in brackets after each guideline. For added clarity: • Indicates a strong recommendation or “we recommend”; ○ indicates a weak recommendation or “we suggest”

- Give red blood cells when hemoglobin decreases to <7.0 g/dl (<70 g/L) to target a hemoglobin of 7.0–9.0 g/dl in adults. (1B)
  - A higher hemoglobin level may be required in special circumstances (e.g.: myocardial ischaemia, severe hypoxemia, acute haemorrhage, cyanotic heart disease or lactic acidosis)
- Do not use erythropoietin to treat sepsis-related anaemia. Erythropoietin may be used for other accepted reasons. (1B)
- Do not use fresh frozen plasma to correct laboratory clotting abnormalities unless there is bleeding or planned invasive procedures. (2D)
- Do not use antithrombin therapy. (1B)
- Administer platelets when: (2D)
  - counts are <5000/mm³ ($5 \times 10^9/L$) regardless of bleeding.
  - counts are 5000 to 30,000/mm³ ($5\text{--}30 \times 10^9/L$) and there is significant bleeding risk.
  - Higher platelet counts ($\geq 50,000/\text{mm}^3$ ($50 \times 10^9/L$)) are required for surgery or invasive procedures.

Mechanical ventilation of sepsis-induced acute lung injury (ALI)/ARDS

- Target a tidal volume of 6 ml/kg (predicted) body weight in patients with ALI/ARDS. (1B)
- Target an initial upper limit plateau pressure $\leq 30 \text{ cm H}_2\text{O}$. Consider chest wall compliance when assessing plateau pressure. (1C)
- Allow PaCO₂ to increase above normal, if needed to minimize plateau pressures and tidal volumes. (1C)
- Positive end expiratory pressure (PEEP) should be set to avoid extensive lung collapse at end expiration. (1C)
- Consider using the prone position for ARDS patients requiring potentially injurious levels of FiO₂ or plateau pressure, provided they are not put at risk from positional changes. (2C)
- Maintain mechanically ventilated patients in a semi-recumbent position (head of the bed raised to 45°) unless contraindicated (1B), between 30°–45° (2C).
- Non invasive ventilation may be considered in the minority of ALI/ARDS patients with mild-moderate hypoxic respiratory failure. The patients need to be hemodynamically stable, comfortable, easily arousable, able to protect/clear their airway and expected to recover rapidly. (2B)
- Use a weaning protocol and a spontaneous breathing trial (SBT) regularly to evaluate the potential for discontinuing mechanical ventilation. (1A)
  - SBT options include a low level of pressure support with continuous positive airway pressure 5 cm H₂O or a T-piece.
  - Before the SBT, patients should:
    - be arousable
    - be haemodynamically stable without vasopressors
    - have no new potentially serious conditions
    - have low ventilatory and end-expiratory pressure requirement
    - require FiO₂ levels that can be safely delivered with a face mask or nasal cannula

- Do not use a pulmonary artery catheter for the routine monitoring of patients with ALI/ARDS. (1A)

- Use a conservative fluid strategy for patients with established ALI who do not have evidence of tissue hypoperfusion. (1C)

Sedation, analgesia, and neuromuscular blockade in sepsis

- Use sedation protocols with a sedation goal for critically ill mechanically ventilated patients. (1B)
- Use either intermittent bolus sedation or continuous infusion sedation to predetermined end points (sedation scales), with daily interruption/lightening to produce awakening. Re-titrate if necessary. (1B)
- Avoid neuromuscular blockers (NMBs) where possible. Monitor depth of block with train of four when using continuous infusions. (1B)

Glucose control

- Use IV insulin to control hyperglycemia in patients with severe sepsis following stabilization in the ICU. (1B)
- Aim to keep blood glucose <150 mg/dl (8.3 mmol/L) using a validated protocol for insulin dose adjustment. (2C)
- Provide a glucose calorie source and monitor blood glucose values every 1–2 hrs (4 hrs when stable) in patients receiving intravenous insulin. (1C)
- Interpret with caution low glucose levels obtained with point of care testing, as these techniques may overestimate arterial blood or plasma glucose values. (1B)

Renal replacement

- Intermittent hemodialysis and continuous veno-venous haemofiltration (CVVH) are considered equivalent. (2B)
- CVVH offers easier management in hemodynamically unstable patients. (2D)

Bicarbonate therapy

- Do not use bicarbonate therapy for the purpose of improving hemodynamics or reducing vasopressor requirements when treating hypoperfusion-induced lactic acidemia with pH ≥ 7.15 . (1B)

Deep vein thrombosis (DVT) prophylaxis

- Use either low-dose unfractionated heparin (UFH) or low-molecular weight heparin (LMWH), unless contraindicated. (1A)
- Use a mechanical prophylactic device, such as compression stockings or an intermittent compression device, when heparin is contraindicated. (1A)
- Use a combination of pharmacologic and mechanical therapy for patients who are at very high risk for DVT. (2C)
- In patients at very high risk LMWH should be used rather than UFH. (2C)

Stress ulcer prophylaxis

- Provide stress ulcer prophylaxis using H₂ blocker (1A) or proton pump inhibitor (1B). Benefits of prevention of upper GI bleed must be weighed against the potential for development of ventilator-associated pneumonia.

Consideration for limitation of support

- Discuss advance care planning with patients and families. Describe likely outcomes and set realistic expectations. (1D)

SPECIAL ARTICLE

N ENGL J MED 348;26 WWW.NEJM.ORG JUNE 26, 2003

The Quality of Health Care Delivered to Adults in the United States

Elizabeth A. McGlynn, Ph.D., Steven M. Asch, M.D., M.P.H., John Adams, Ph.D., Joan Keesey, B.A., Jennifer Hicks, M.P.H., Ph.D., Alison DeCristofaro, M.P.H., and Eve A. Kerr, M.D., M.P.H.

Table 3. Adherence to Quality Indicators, Overall and According to Type of Care and Function.

Variable	No. of Indicators	No. of Participants Eligible	Total No. of Times Indicator Eligibility Was Met	Percentage of Recommended Care Received (95% CI)*
Overall care	439	6712	98,649	54.9 (54.3–55.5)
Type of care				
Preventive	38	6711	55,268	54.9 (54.2–55.6)
Acute	153	2318	19,815	53.5 (52.0–55.0)
Chronic	248	3387	23,566	56.1 (55.0–57.3)
Function				
Screening	41	6711	39,486	52.2 (51.3–53.2)
Diagnosis	178	6217	29,679	55.7 (54.5–56.8)
Treatment	173	6707	23,019	57.5 (56.5–58.4)
Follow-up	47	2413	6,465	58.5 (56.6–60.4)

Table 5. Adherence to Quality Indicators, According to Condition.*

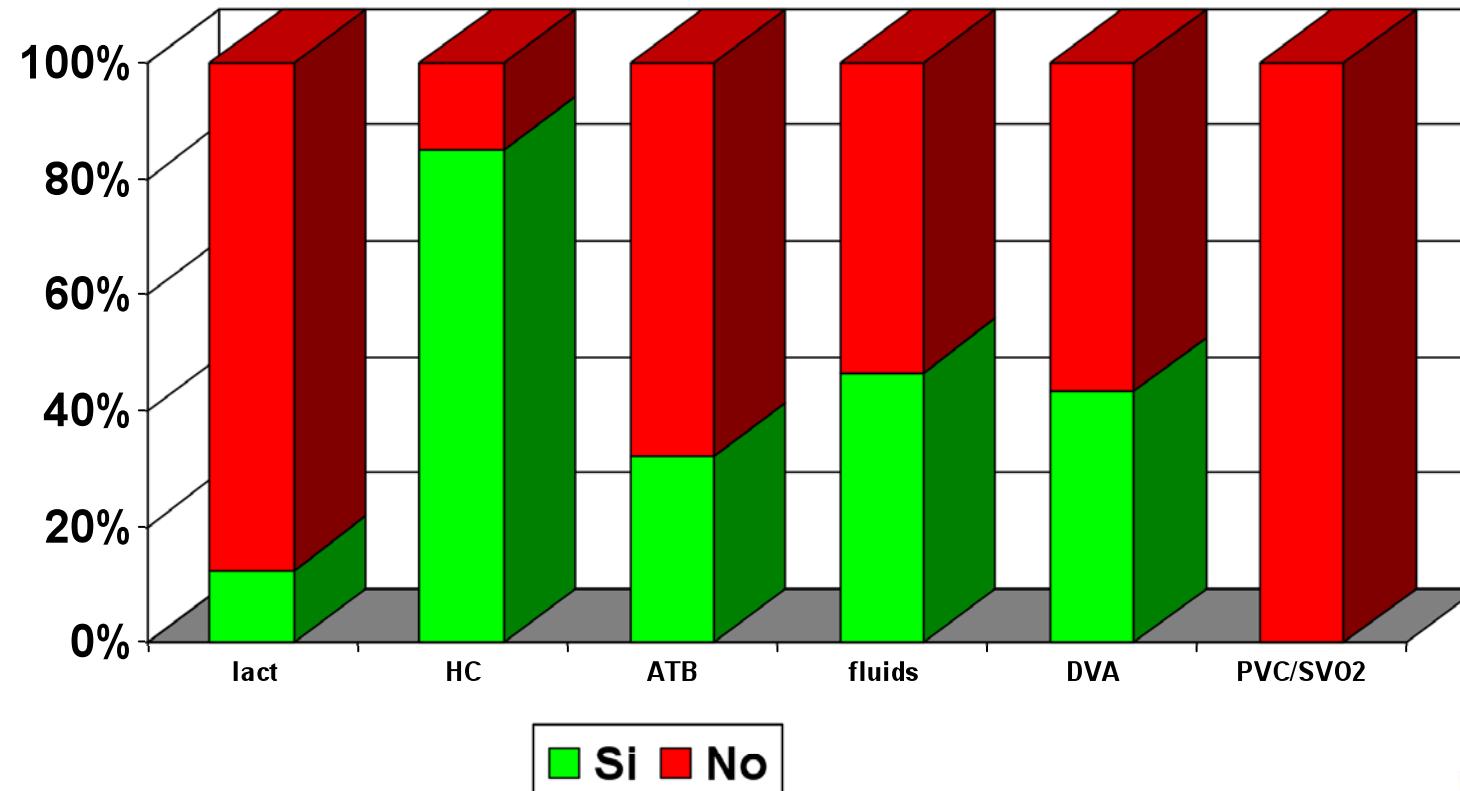
Condition	No. of Indicators	No. of Participants Eligible	Total No. of Times Indicator Eligibility Was Met	Percentage of Recommended Care Received (95% CI)
Senile cataract	10	159	602	78.7 (73.3–84.2)
Breast cancer	9	192	202	75.7 (69.9–81.4)
Prenatal care	39	134	2920	73.0 (69.5–76.6)
Low back pain	6	489	3391	68.5 (66.4–70.5)
Coronary artery disease	37	410	2083	68.0 (64.2–71.8)
Hypertension	27	1973	6643	64.7 (62.6–66.7)
Congestive heart failure	36	104	1438	63.9 (55.4–72.4)
Cerebrovascular disease	10	101	210	59.1 (49.7–68.4)
Chronic obstructive pulmonary disease	20	169	1340	58.0 (51.7–64.4)
Depression	14	770	3011	57.7 (55.2–60.2)
Orthopedic conditions	10	302	590	57.2 (50.8–63.7)
Osteoarthritis	3	598	648	57.3 (53.9–60.7)
Colorectal cancer	12	231	329	53.9 (47.5–60.4)
Asthma	25	260	2332	53.5 (50.0–57.0)
Benign prostatic hyperplasia	5	138	147	53.0 (43.6–62.5)
Hyperlipidemia	7	519	643	48.6 (44.1–53.2)
Diabetes mellitus	13	488	2952	45.4 (42.7–48.3)
Headache	21	712	8125	45.2 (43.1–47.2)
Urinary tract infection	13	459	1216	40.7 (37.3–44.1)
Community-acquired pneumonia	5	144	291	39.0 (32.1–45.8)
Sexually transmitted diseases or vaginitis	26	410	2146	36.7 (33.8–39.6)
Dyspepsia and peptic ulcer disease	8	278	287	32.7 (26.4–39.1)
Atrial fibrillation	10	100	407	24.7 (18.4–30.9)
Hip fracture	9	110	167	22.8 (6.2–39.5)
Alcohol dependence	5	280	1036	10.5 (6.8–14.6)

Failure to implement evidence-based clinical guidelines for sepsis at the ED[☆]

José M. De Miguel-Yanes MD^{a,*}, Juan A. Andueza-Lillo MD^a,
Víctor J. González-Ramallo MD^b, Luis Pastor MD^b, Javier Muñoz MD^a

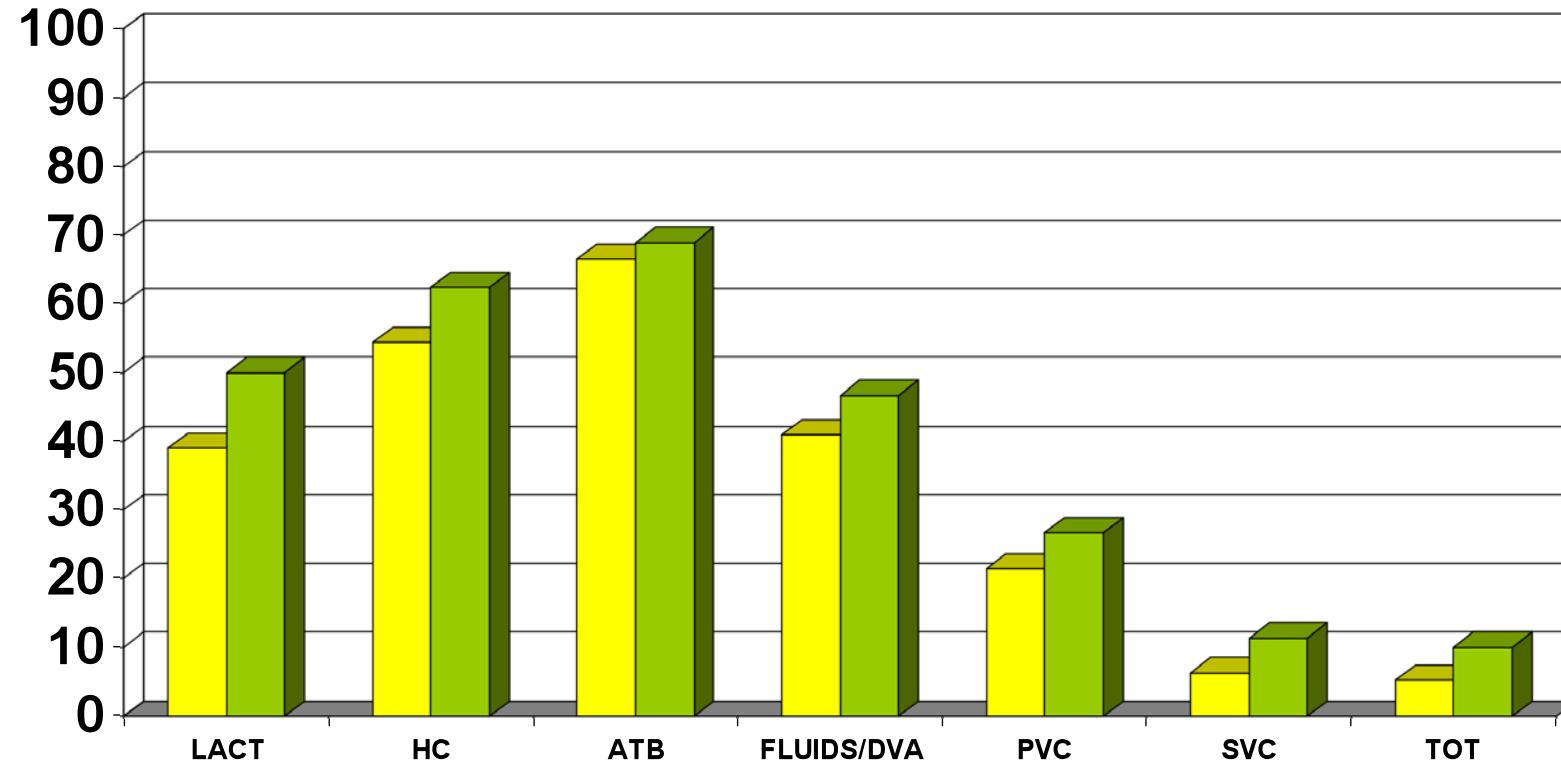
^aEmergency Department, Hospital General Universitario “Gregorio Marañón”, 28007 Madrid, Spain

^bInternal Medicine Department, Hospital General Universitario “Gregorio Marañón”, 28007 Madrid, Spain

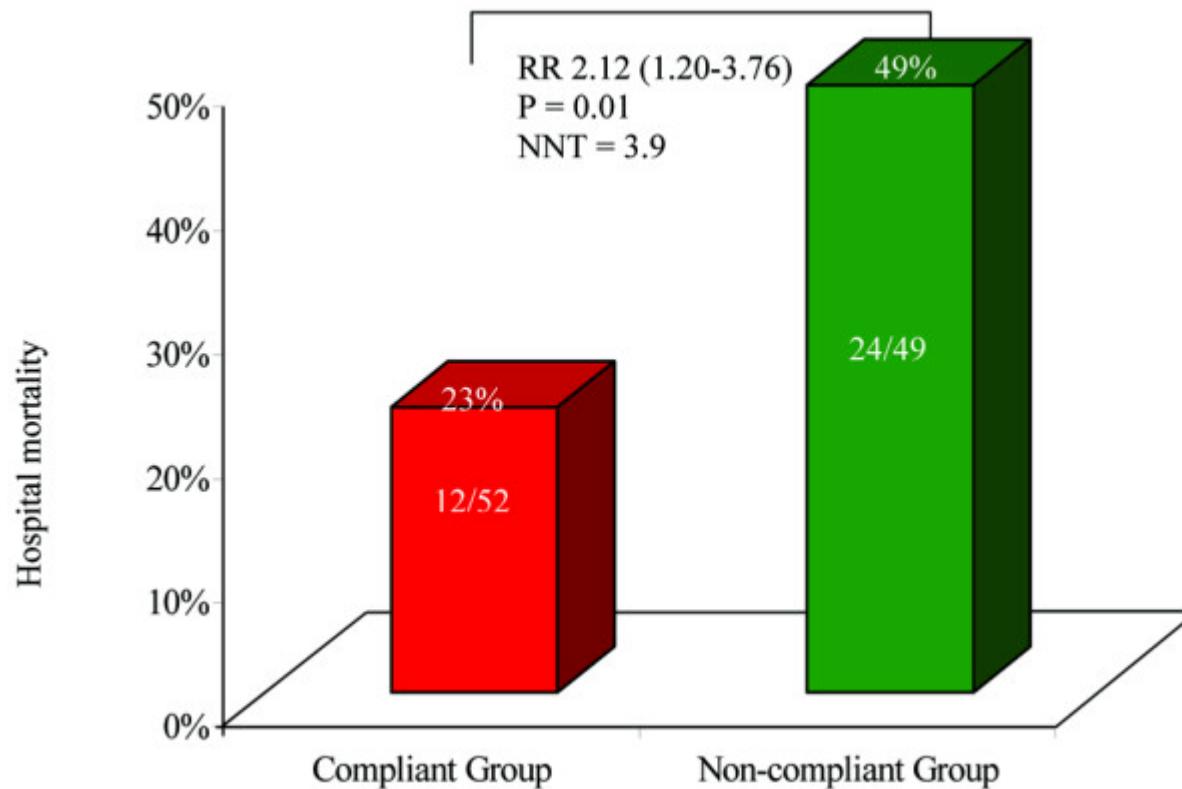
Improvement in Process of Care and Outcome After Multicenter Severe Sepsis Educational Program

Ferrer R, et al. JAMA 2008;19:2294-2303

The impact of compliance with 6-hour and 24-hour sepsis bundles on hospital mortality in patients with severe sepsis: a prospective observational study

Fang Gao¹, Teresa Melody², Darren F Daniels³, Simon Giles⁴ and Samantha Fox⁵

Effects of delayed oxygenation assessment on time to antibiotic delivery and mortality in patients with severe community-acquired pneumonia*

Stijn I. Blot, PhD; Alejandro Rodriguez, MD, PhD; Jordi Solé-Violán, MD, PhD; Jose Blanquer, MD, PhD; Jordi Almirall, MD, PhD; Jordi Rello, MD, PhD; for the Community-Acquired Pneumonia Intensive Care Units (CAPUCI) Study Investigators

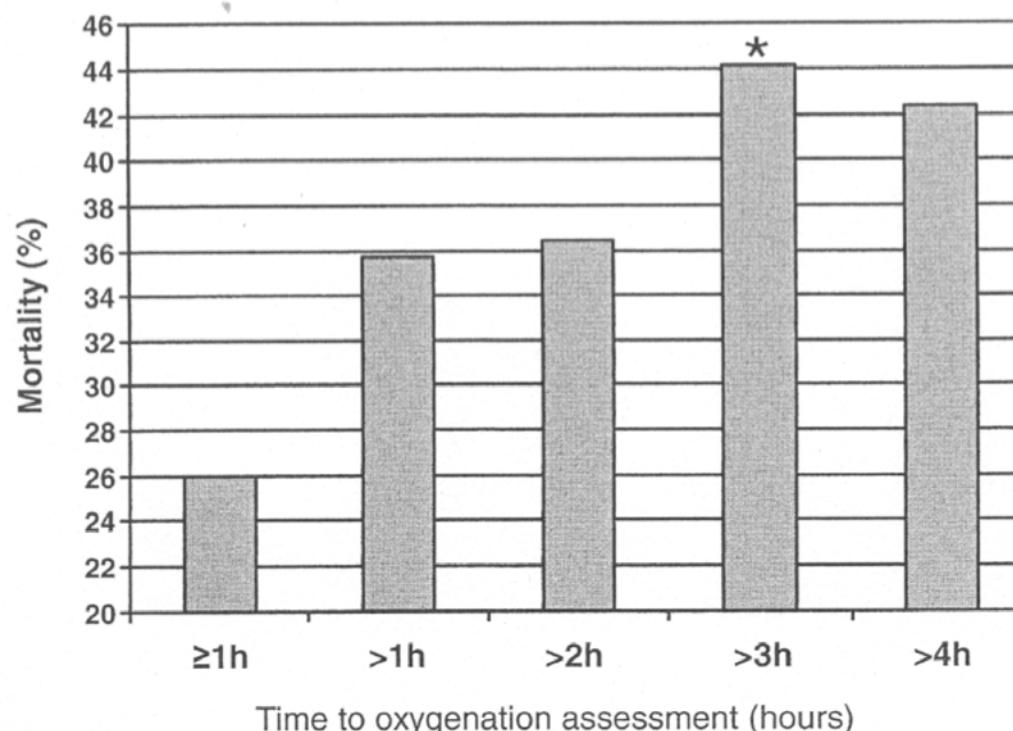

Figure 2. Mortality according to delay in oxygenation assessment. *Relative risk of death, 2.24 (95% confidence interval, 1.17 to 4.30).

Clinical Characteristics and Treatment Patterns Among Patients With Ventilator-Associated Pneumonia

Marin H. Kollef, Lee E. Morrow, Michael S. Niederman, Kenneth V. Leeper, Antonio Anzueto, Lisa Benz-Scott and Frank J. Rodino

Chest 2006;129:1210-1218
 DOI 10.1378/chest.129.5.1210

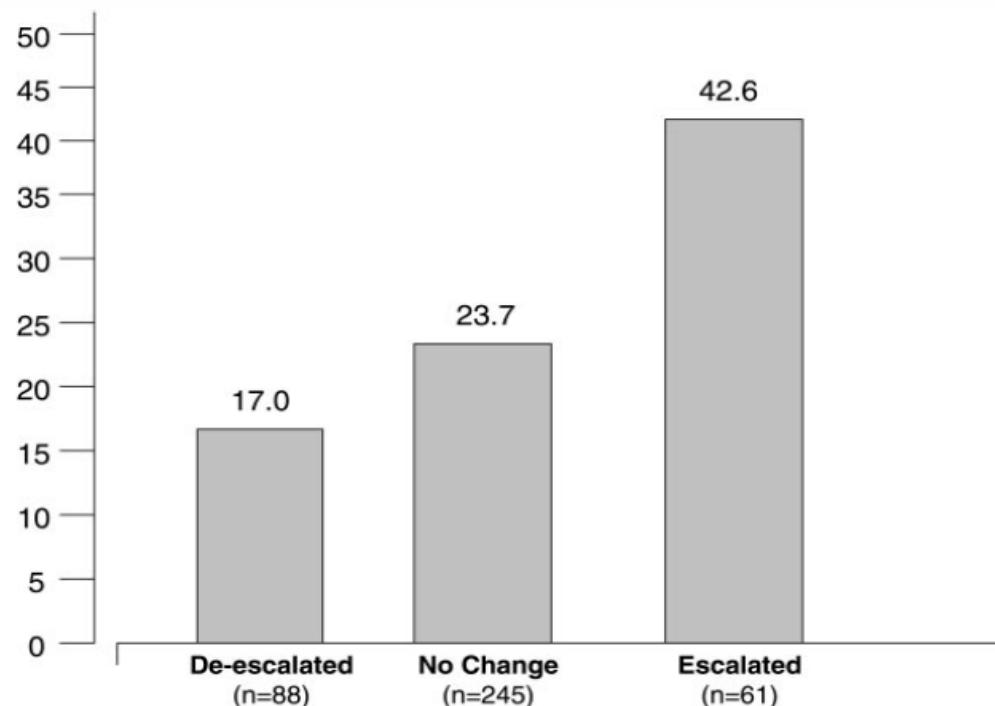
Number of Drugs

<i>Increase</i>	3	13	12
<i>No Change</i>	15	242	19
<i>Decrease</i>	39	34	17

Decrease   *No Change*   *Increase*

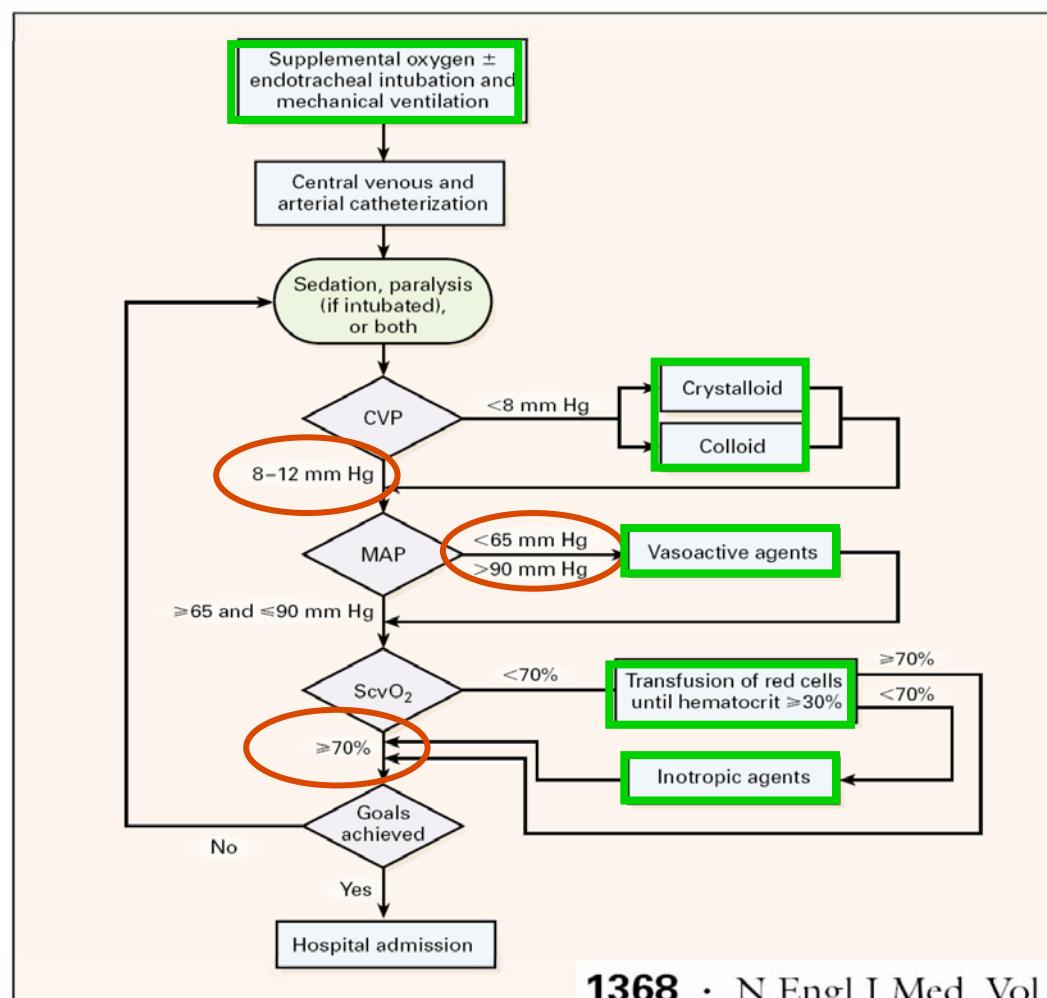
Spectrum of Activity

Legend		
	Escalation	
	No Change	
	De-escalation	

EARLY GOAL-DIRECTED THERAPY IN THE TREATMENT OF SEVERE SEPSIS AND SEPTIC SHOCK

EMANUEL RIVERS, M.D., M.P.H., BRYANT NGUYEN, M.D., SUZANNE HAVSTAD, M.A., JULIE RESSLER, B.S., ALEXANDRIA MUZZIN, B.S., BERNHARD KNOBLICH, M.D., EDWARD PETERSON, PH.D., AND MICHAEL TOMLANOVICH, M.D., FOR THE EARLY GOAL-DIRECTED THERAPY COLLABORATIVE GROUP*

Documento de Consenso

Documento de Consenso (SEMES-SEMICYUC) Recomendaciones del manejo diagnóstico-terapéutico inicial y multidisciplinario de la sepsis grave en los Servicios de Urgencias Hospitalarios

**C. León Gil, L. García-Castrillo Riesgo, M. S. Moya Mir, A. Artigas Raventós, M. Borges Sa,
F. J. Candel González, M. Chanovas Borras, R. Ferrer Roca, A. Julián Jiménez, A. Loza Vázquez,
M. Sánchez García**

GRUPO DE TRABAJO DE SEPSIS.

Documento de Consenso

TABLA 5. Medidas para la resucitación en las primeras 6 horas de la sepsis en los Servicios de Urgencias Hospitalarios - Unidades de Cuidados Intensivos

1. Medición del lactato sérico* (en minutos)³⁰.
  2. Obtención de hemocultivos antes de iniciar el tratamiento antibiótico¹⁷ (en las 2 primeras horas)**.
  3. Inicio precoz del tratamiento antibiótico***:
    - 3.1. En las 2 primeras horas si el paciente es atendido en Urgencias.
    - 3.2. En la primera hora si es atendido en UCI y no procede de Urgencias.
  4. En presencia de hipotensión o lactato > 3 mmol/L (27 mg/dl):
    - 4.1. Iniciar la resucitación con un mínimo de 20-30 ml/kg de cristaloides (o dosis equivalente de coloides)³².
    - 4.2. Emplear vasopresores para tratar la hipotensión durante y después de la resucitación con líquidos (dopamina o noradrenalina).
  5. En presencia de *shock* séptico o lactato > 3 mmol/l:
    - 5.1. Medir la presión venosa central (PVC) y mantener la PVC ≥ 8 mm Hg.
    - 5.2. Medir la saturación venosa central ($SvcO_2$) de oxígeno, y mantener la $SvcO_2 \geq 70\%$ mediante transfusión si el Hb < 7 g/dl y/o dobutamina si el Hto ≥ 30%. Alternativamente, se puede medir la saturación venosa mixta de oxígeno (SvO_2), y mantenerla por encima del 65%.
- Valorar la realización de monitorización de PVC y $SvcO_2$ según la situación clínica del enfermo, p.ej: en ausencia de *shock* o lactato < 3 mmol/l no sería necesario. *Si no se dispone de lactato, hasta que se resuelva, se puede emplear el déficit de bases como medida equivalente. **Obtener 2-3 hemocultivos de punciones separadas sin intervalo entre extracciones para reducir el retraso del inicio de antibioterapia. ***Canalizar dos vías periféricas de grueso calibre asegurando 500-1.000 ml de cristaloides en los primeros 30 minutos, de 1.500-2.000 ml en la primera hora y 500-1.000 ml/ hora después.

Documento de Consenso

TABLA 6. Objetivos de las medidas de resucitación en las primeras 6 horas

- TAM (tensión arterial media) $\geq$ 65-70 mm Hg.
- PVC (presión venosa central) entre 8-12 mm Hg (o en 12-15 mm Hg si el paciente está con ventilación mecánica (VM) o tiene hiperpresión abdominal).
- Diuresis $\geq$ 0,5 ml/kg/hora.
- SvO_2 (saturación venosa mixta) o $SvcO_2$ (saturación central) $\geq$ 70%.

En presencia de *shock* séptico o lactato $>$ 3 mmol/l, mantener la PVC en 8-12 mm Hg. Una vez conseguida la PVC $\geq$ 8 mmHg, mantener la $SvcO_2$ $\geq$ 70% (o $SvO_2 \geq 65\%$) mediante transfusión si la Hb $\leq$ 7 g/dl y/o dobutamina si la Hb $>$ 7 g/dl, hasta un máximo de 20 μ g/kg/min.

C.S.I. MARESME/BLANES

Codi Sèptic Interhospitalari

18 / 11 / 2009

Corporació de Salut
del Maresme i la Selva

Resumir la evidencia

Identificar barreras locales
a la implementación

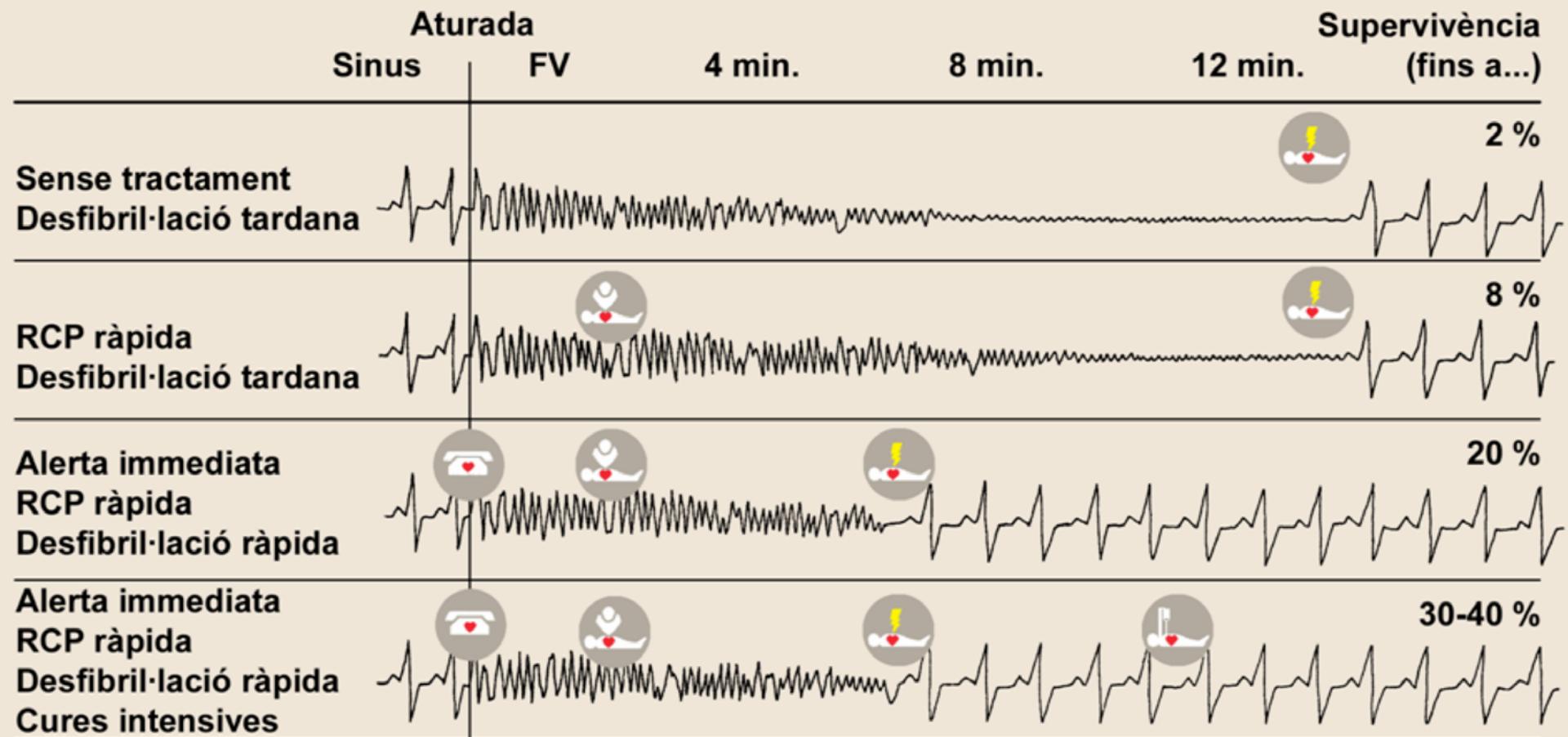
Diseñar la acción (4-6 ordenes)

..... Implementar la acción .....

Translating evidence into
practice: a model for large
scale knowledge translation.

Pronovost *et al.* BMJ 2008;337:a1714

SUPERVIVÈNCIA segons temps i aplicació de RCP

Alerta

RCP

Desfibril·lació

Cures intensives

Actuaciones ordenadas secuencialmente a partir de un suceso.

De utilidad contrastada

De inexcusable cumplimiento

Cadena de supervivència

SUPORT VITAL BASIC

Cadena de supervivència de la sèpsia greu

identificar

Cadena de supervivència de la sèpsia greu

identificar

controlar
focus
sèptic

CONTROL DEL FOCUS INFECCIÓS

Cadena de supervivència de la sèpsia greu

identificar

controlar
focus
sèptic

millorar
volèmia

CONTROL DEL FOCUS INFECCIÓS

SUPORT HEMODINÀMIC PRECOÇ

Cadena de supervivència de la sèpsia greu

identificar

controlar
focus
sèptic

millorar
volèmia

ajustar les
resistències
vasculars

CONTROL DEL FOCUS INFECCIÓS

SUPORT HEMODINÀMIC PRECOÇ

Revaloració d'objectius

Cadena de supervivència de la sèpsia greu

identificar

controlar
focus
sèptic

millorar
volèmia

ajustar les
resistències
vasculars

CONTROL DEL FOCUS INFECCIÓS

SUPORT HEMODINÀMIC PRECOC

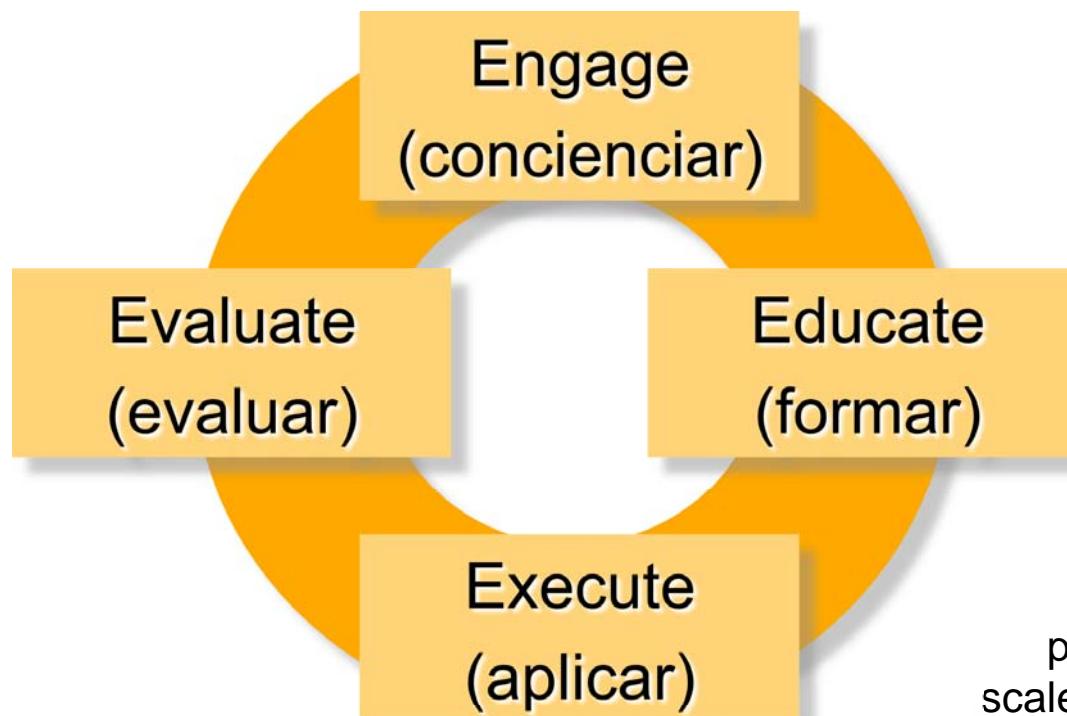

Resumir la evidencia

Identificar barreras locales
a la implementación

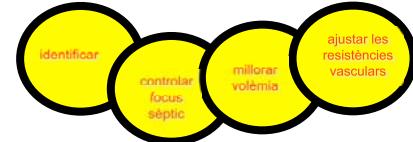
Diseñar la acción (4-6 ordenes)

..... Implementar la acción .....

Translating evidence into
practice: a model for large
scale knowledge translation.

Pronovost *et al.* BMJ 2008;337:a1714

PROTOCOL MANEIG PACIENTS SEPTICS AMB DISFUNCIÓ D'ÒRGAN

Codi Sèptic

PROTOCOL MANEIG PACIENTS
SEPTICS AMB DISFUNCIÓ D'ÒRGAN

Codi Sèptic

ETIQUETA

INICIALS _____ N° HISTORIA _____

Marqueu signes / símptomes presents

1. Existeixen 2 o més signes suggestius d'infecció?

- Febre ($>38,3^{\circ}\text{C}$) o hipotermia ($<36^{\circ}\text{C}$)
- Taquicàrdia ($>90 \text{ bpm}$)
- Taquipneea ($>20 \text{ rpm}$)
- Alteració del nivell de consciència
- Leucocitosi ($>12000 \text{ Lc}$) o leucopenia ($<4000 \text{ Lc}$)
- Hiperglèmica ($>120 \text{ mg/dL}$) sense DM.

SI

NO

2. Suggereix la història del pacient una nova infecció?

- Vía respiratòria / empiema
- Tracte urinari
- Infecció abdominal aguda
- Sistema nerviós central
- Pell / parts toves
- Os / Articulacions
- Infecció ferida quirúrgica
- Infecció relacionada amb cateters
- Infecció relacionada amb dispositius
- Endocarditis
- Altres _____

SI

NO

3. Existeix disfunció aguda /aguditzada de cap òrgan que no sigui l'afectat pe la infecció?

- TAS $<90 \text{ mmHg}$ o 40 mmHg menor a la basal o TAM $<65 \text{ mmHg}$
- Infiltrats bilaterals pulmonars amb Sat_{art} O₂ basal $<90\%$ o amb cocient P_aO₂ / FiO₂ <300 .
- Creatinina $> 175 \text{ mmol/L}$ (2 mg/dL) o diuresi $< 0,5 \text{ mL/Kg/h}$ per $> 2 \text{ h}$.
- Bilirubina $> 34 \text{ mmol/L}$ (2mg/dL)
- Plaquetes $< 100,000$
- Coagulopatia (INR $> 1,5$ o aPPT $> 60 \text{ seg}$)
- Lactat $> 2 \text{ mmol/L}$ (18 mg/dL)

SI

NO

SI EXISTEIX SOSPITA D'INFECCIÓ (1+2) I
DISFUNCIÓ D'UN ALTRE ORGAN (3) EL PACIENT
HA D'ENTRAR EN EL PROTOCOL DE
MANEIG DE LA SÈPSIA GREU.

DURANT LES PRIMERES 6 HORES

1. IDENTIFICACIÓ/ PRESA DE MOSTRES I ADMINISTRACIÓ TRACTAMENT EMPÍRIC

HISTÒRIA COMPATIBLE AMB INFECCIÓ

Monitorització constants / Bioquímica / Lactat.
Obtenir mostres focus origen + hemocultius.
Administrar antibiòtics segons protocol
(abans de les 3 primeres hores d'admissió a URGENCIES / 1ª hora si admissió a UCI / immediata si sospita meningitis)

2. VOLEMIA I OXIGEN

HIPOPERFUSIÓ INDUIDA PER SÈPSIA (TAS < 95, TAM < 65 o LACTAT > 2 mmol/L)

ADMINISTRAR O₂ o V MEC (per Sat art O₂ > 93%)
INICIAR RESUCITACIÓ AMB FLUIDS
(administrar un mínim inicial de 20-40ml/Kg pes de fisiològic o col·loids) en descarregues de 500cc monitoritzant la resposta
NOMÉS DAVANT DE HIPOTENSIÓ EXTREMA
TRACTAMENT AMB DVA (NA-DOPA)

3. MONITORITZACIÓ VOLEMIA

HIPOPERFUSIÓ SOSTINGUDA MALGRAT ABORDATGE INICIAL (TAS<95, TAM<65 o LACTAT> 2 mmol/L)

INSERTAR VIA CENTRAL
Assolir amb fluids PVC>8mm Hg/12 cm H₂O
(Si ventilació mecànica PVC > 15 cm H₂O)

Consulteu UCI

4. MALA RESPSTA A VOLEMIA

INICIAR DROGUES PRESORES
(1ª elecció: NA 10mg/50 SG a 2cc/h prog.)
(2ª elecció: DOPA 200mg/50 SG)
ASOLIR SAT O₂ VENOSA CENTRAL>65%

5. MALA RESPSTA A DROGUES

CAL DESCARTAR
Anèmia/Acidosi<7.20/Complicació mecànica

6. MANCA DE RESPSTA DURANT HORA 6-24

TRASLLAT A UCI

DATA INICI DE LA SD SÈPTICA ____ / ____ / ____

PROCEDÈNCIA: COMUNITAT / SOCIOSANITARI

ADMISSIÓ ____ / ____ / ____ HORA ____ / ____

INCLUSIÓ CODI SEPTIC HORA ____ / ____

1. CULTIUS HORA ____ / ____

ANTIBIÒTICS PREVIS Si / No AL·LÈRGIA Si / No

1. ADM ANTIBIOTIC HORA ____ / ____

1. MANEIG QUIRURGIC HORA ____ / ____

2. VOLEMIA (2 LITRES) HORA ____ / ____

3. MONITORITZACIÓ PVC HORA ____ / ____

4. DROGUES PRESORES HORA ____ / ____

LACTAT INGRES ____ , ____ LACTAT 6 HORES ____ , ____

DESTI FINAL _____ HORA ____ / ____

	Tractament empíric
Marqueu tractament	Al·lèrgia, tractament antibiotic previ, o procedent de centre soci -sanitari.
Meningitis (+ dexametasona)	CEFOTAXIMA (3g/4h) + VANCO (1g/12h) +/- AMPICILINA (2g/4h)
	MEROPENEM (2g/8h) + VANCO (1g/12h)
Pneumònia	CEFTRIAXONA (2g/24h) + AZITROMICINA (500mg/24h)
	IMIPENEM(1g/8h) + LINEZOLID (600mg/12h)
Abdominal	PIPERAZILINA/TAZOBACTAM (4,5g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h)
ITU	IMIPENEM (1g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h)
Pell / parts toves	PIPERAZILINA/TAZOBACTAM (4,5g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h) + VANCO (1g/12h)
IOD	IMIPENEM (1g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h) + VANCO (1g/12h)

Tractament antibiotic empíric per sèpsia greu comunitària segons focus d'origen en absència de factors de risc específics.

A revisar en 72h per desescalament.

(ITU: Infecció Tracte Urinari. IOD: Infecció d'origen desconegut)

PROTOCOL MANEIG PACIENTS
SEPTICS AMB DISFUNCIÓ D'ÒRGAN

Codi sèptic

ETIQUETA

INICIALS _____ N° HISTORIA _____

Marqueu signes / símptomes presents

1. Existeixen 2 o més signes suggestius d'infecció?

- Febre ($>38,3^{\circ}\text{C}$) o hipotermia ($<36^{\circ}\text{C}$)
- Taquicàrdia ($>90 \text{ bpm}$)
- Taquipneia ($>20 \text{ rpm}$)
- Alteració del nivell de consciència
- Leucocitosi ($>12000 \text{ Lc}$) o leucopenia ($<4000 \text{ Lc}$)
- Hiperglicèmia ($>120 \text{ mg/dl}$) sense DM.

SI
NO

2. Suggereix la història del pacient una nova infecció?

- Via respiratòria / empiema
- Tracte urinari
- Infecció abdominal aguda
- Sistema nerviós central
- Pell / Parts toves
- Os / Articulacions
- Infecció ferida quirúrgica
- Infecció relacionada amb cateters
- Infecció relacionada amb dispositius
- Endocarditis
- Altres _____

SI
NO

3. Existeix disfunció aguda /aguditzada de cap òrgan que no sigui l'affectat per la infecció?

- TAS $<90 \text{ mmHg}$ o 40 mmHg menor a la basal o TAM $<65 \text{ mmHg}$
- Infiltrats bilaterals pulmonars amb Sat_{art} O₂ basal $<90\%$ o amb cocient P_aO₂ / Fi O₂ <300 .
- Creatinina $> 175 \text{ mmol/L}$ (2 mg/dl) o diuresi $< 0,5 \text{ ml/Kg/h}$ per $> 2\text{h}$.
- Bilirrubina $> 34 \text{ mmol/L}$ (2mg/dl)
- Plaquetes < 100.000
- Coagulopatia (INR $> 1,5$ o aPPT $> 60\text{seg}$)
- Lactat $> 2 \text{ mmol/L}$ (18 mg/dl)

SI
NO

**SI EXISTEIX SOSPITA D'INFECCIÓ (1+2) I
DISFUNCIÓ D'UN ALTRE ORGAN (3) EL PACIENT
HA D'ENTRAR EN EL PROTOCOL DE
MANEIG DE LA SÈPSIA GREU.**

Identificar

- Focus
- Disfuncions
- Lactat

Corporació de Salut
del Maresme i la Selva

PROTOCOL MANEIG PACIENTS SEPTICS AMB DISFUNCIÓ D'ORGAN

Codi Sèptic

DURANT LES PRIMERES 6 HORES

1. IDENTIFICACIÓ/ PRESA DE MOSTRES I ADMINISTRACIÓ TRACTAMENT EMPÍRIC

HISTORIA COMPATIBLE AMB INFECCIÓ

Monitorització constants / Bioquímica / Lactat.
Obtenir mostres focus origen + hemocultius.
Administrar antibòtics segons protocol
(abans de les 3 primeres hores d'admissió a
URGÈNCIES / 1ª hora si admissió a UCI / immediata
si sospita meningitis)

Identificar

- Focus
- Disfuncions
- Lactat

Controlar focus sèptic

- Cultiu
- Antibiòtic
- Drenatge
quirúrgic

Protocol maneig pacients septics amb disfunció d'organ

Codi Sèptic

DURANT LES PRIMERES 6 HORES

1. IDENTIFICACIÓ/ PRESA DE MOSTRES I ADMINISTRACIÓ TRACTAMENT EMPÍRIC

HISTÒRIA COMPATIBLE AMB INFECCIÓ

Monitorització constants / Bioquímica / Lactat.
Obtenir mostres focus origen + hemocultius.
Administrar antibòtics segons protocol
(abans de les 3 primeres hores d'admissió a URGÈNCIES / 1ª hora si admissió a UCI / immediata si sospita meningitis)

	Tractament empíric
Marqueu tractament	AI-lèrgia, tractament antibiòtic previ, o procedent de centre soci –sanitari.
Meningitis (+ dexametasona)	CEFOTAXIMA (3g/4h) + VANCO (1g/12h) +/- AMPICILINA (2g/4h)
	MEROPENEM (2g/8h) + VANCO (1g/12h)
Pneumònia	CEFTRIAXONA (2g/24h) + AZITROMICINA (500mg/24h)
	IMIPENEM(1g/8h) + LINEZOLID (600mg/12h)
Abdominal	PIPERAZILINA/TAZOBACTAM (4,5g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h)
ITU	IMIPENEM (1g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h)
Pell / parts toves	PIPERAZILINA/TAZOBACTAM (4,5g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h) + VANCO (1g/12h)
IOD	IMIPENEM (1g/8h)
	IMIPENEM (1g/8h) + VANCO (1g/12h)

Tractament antibiòtic empíric per sèpsia greu comunitària segons focus d'origen en absència de factors de risc específics.

A revisar en 72h per desescalament.

(ITU: Infecció Tracte Urinari. IOD: Infecció d'origen desconegut)

Identificar

- Focus
- Disfuncions
- Lactat

Controlar focus sèptic

- Cultiu
- Antibiòtic
- Drenatge quirúrgic

Protocol maneig pacients septics amb disfunció d'organ

Codi sèptic

DURANT LES PRIMERES 6 HORES

1. IDENTIFICACIÓ/ PRESA DE MOSTRES I ADMINISTRACIÓ TRACTAMENT EMPÍRIC

HISTORIA COMPATIBLE AMB INFECCIÓ

Monitorització constants / Bioquímica / Lactat.
Obtenir mostres focus origen + hemocultius.
Administrar antibòtics segons protocol
(abans de les 3 primeres hores d'admissió a URGÈNCIES / 1ª hora si admissió a UCI / immediata si sospita meningitis)

2. VOLEMIA I OXIGEN

HIPOPERFUSIÓ INDUIDA PER SÈPSIA (TAS < 95, TAM < 65 o LACTAT > 2 mmol/L)

ADMINISTRAR O₂ o V MEC (per Sat art O₂ > 93%)
INICIAR RESUCITACIÓ AMB FLUIDS
(administrar un mínim inicial de 20-40ml/Kg pes de fisiològic o col·loids) en descarregues de 500cc monitoritzant la resposta
NOMÉS DAVANT DE HIPOTENSIÓ EXTREMA
TRACTAMENT AMB DVA (NA-DOPA)

Identificar

- Focus
- Disfuncions
- Lactat

Controlar focus sèptic

- Cultiu
- Antibiòtic
- Drenatge quirúrgic

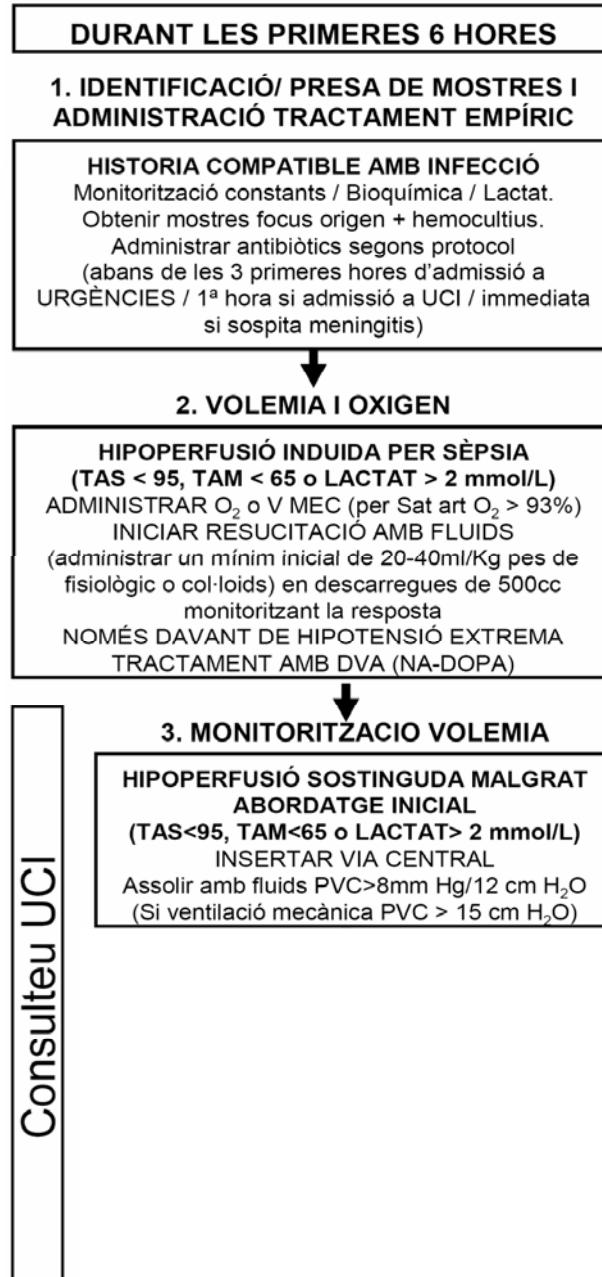
Millorar Volèmia

- 20-40 ml/kg
- cristal·loides
- col·loides

Protocol maneig pacients septics amb disfunció d'organ

Codi sèptic

Identificar

- Focus
- Disfuncions
- Lactat

Controlar focus sèptic

- Cultiu
- Antibiòtic
- Drenatge quirúrgic

Millorar Volèmia

- 20-40 ml/kg cristal·loides – col·loides

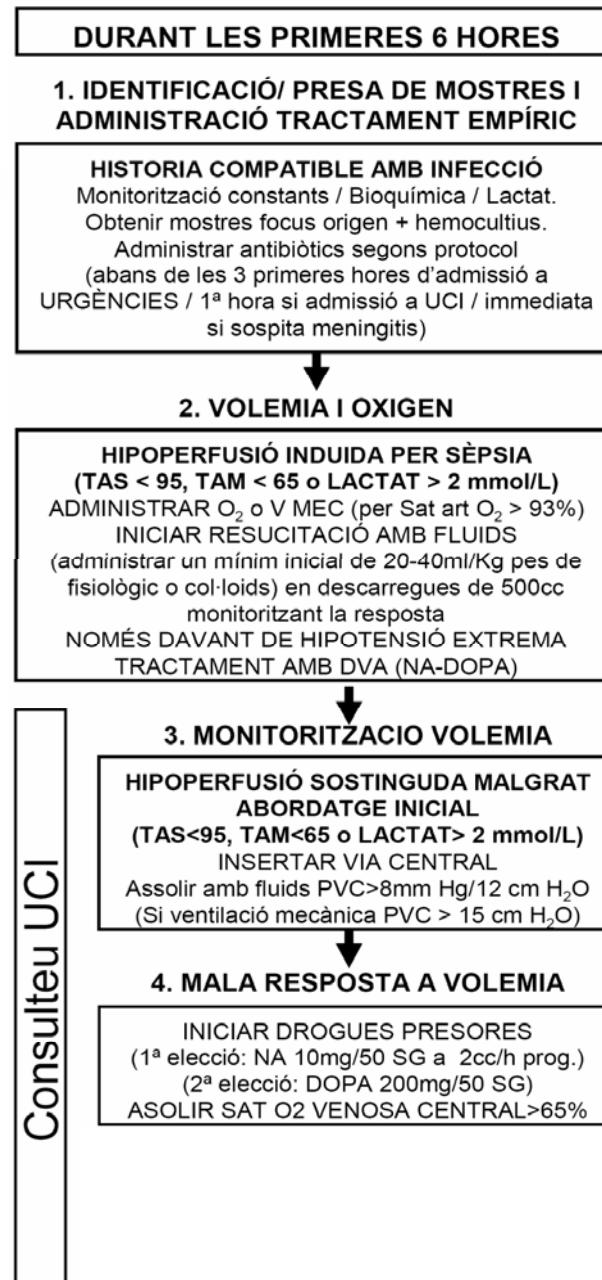
Mesurar PVC
Si cal, ajustar resistències vasculars

- NA 10mg/50cc

Protocol maneig pacients septics amb disfunció d'òrgan

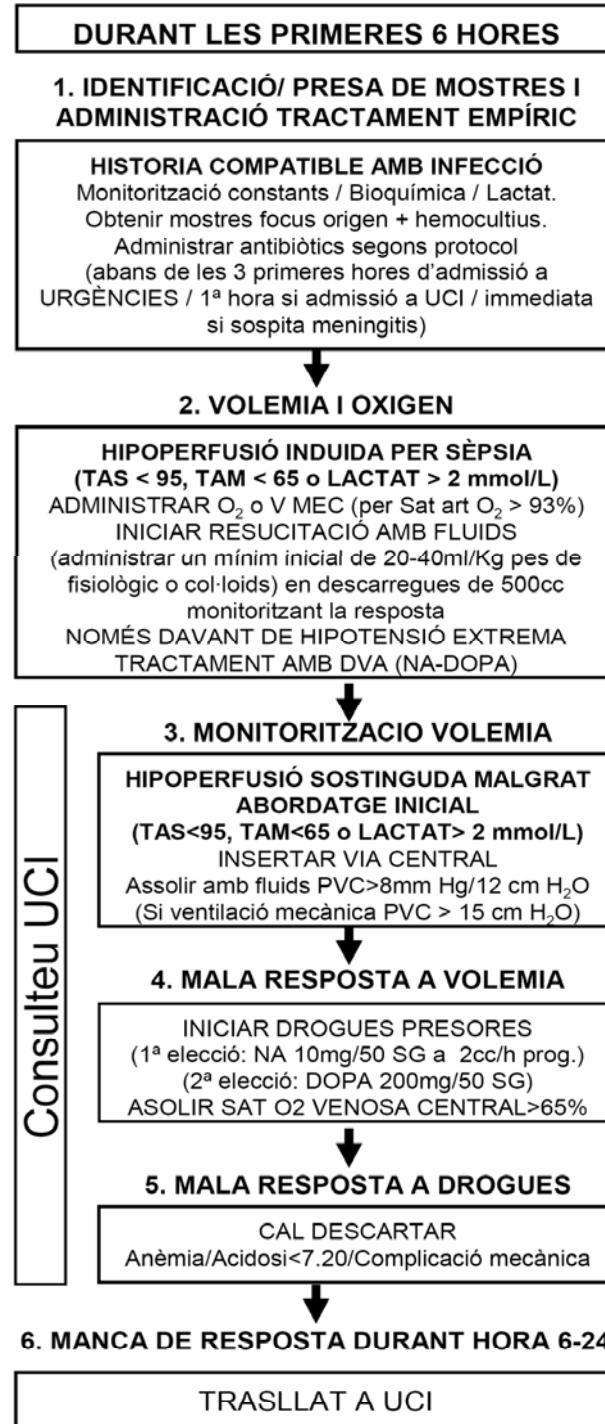
Codi sèptic

- Identificar**
  - Focus
  - Disfuncions
  - Lactat
- Controlar focus sèptic**
  - Cultiu
  - Antibiòtic
  - Drenatge quirúrgic
- Millorar Volèmia**
  - 20-40 ml/kg cristal·loides – col·loides
- Mesurar PVC Si cal, ajustar resistències vasculars**
  - NA 10mg/50cc

Protocol maneig pacients septics amb disfunció d'òrgan

Codi Sèptic

Identificar

- Focus
- Disfuncions
- Lactat

Controlar focus sèptic

- Cultiu
- Antibiòtic
- Drenatge quirúrgic

Millorar Volèmia

- 20-40 ml/kg cristal·loides – col·loides

Mesurar PVC Si cal, ajustar resistències vasculars

- NA 10mg/50cc

DURANT LES PRIMERES 6 HORES

1. IDENTIFICACIÓ/ PRESA DE MOSTRES I ADMINISTRACIÓ TRACTAMENT EMPÍRIC

HISTÒRIA COMPATIBLE AMB INFECCIÓ

Monitorització constants / Bioquímica / Lactat.
Obtenir mostres focus origen + hemocultius.
Administrador antibòtics segons protocol
(abans de les 3 primeres hores d'admissió a URGÈNCIES / 1ª hora si admissió a UCI / immediata si sospita meningitis)

2. VOLEMIA I OXIGEN

HIPOPERFUSIÓ INDUIDA PER SÈPSIA
(TAS < 95, TAM < 65 o LACTAT > 2 mmol/L)
ADMINISTRAR O₂ o V MEC (per Sat art O₂ > 93%)
INICIAR RESUCITACIÓ AMB FLUIDS
(administrar un mínim inicial de 20-40ml/Kg pes de fisiològic o col·loids) en descàrregues de 500cc monitoritzant la resposta
NOMÉS DAVANT DE HIPOTENSIÓ EXTREMA
TRACTAMENT AMB DVA (NA-DOPA)

3. MONITORITZACIÓ VOLEMIA

HIPOPERFUSIÓ SOSTINGUDA MALGRAT ABORDATGE INICIAL
(TAS<95, TAM<65 o LACTAT > 2 mmol/L)
INSERTAR VIA CENTRAL
Assolir amb fluids PVC>8mm Hg/12 cm H₂O
(Si ventilació mecànica PVC > 15 cm H₂O)

4. MALA RESPUESTA A VOLEMIA

INICIAR DROGUES PRESORES
(1ª elecció: NA 10mg/50 SG a 2cc/h prog.)
(2ª elecció: DOPA 200mg/50 SG)
ASOLIR SAT O₂ VENOSA CENTRAL>65%

5. MALA RESPUESTA A DROGUES

CAL DESCARTAR
Anèmia/Acidosi<7.20/Complicació mecànica

6. MANCA DE RESPUESTA DURANT HORA 6-24

TRASLLAT A UCI

Consulteu UCI

DATA INICI DE LA SD SÈPTICA ____ / ____ / ____

PROCEDÈNCIA: COMUNITAT / SOCIOSANITARI

ADMISSIÓ ____ / ____ / ____ HORA ____ / ____

INCLUSIÓ CODI SEPTIC HORA ____ / ____

1. CULTIUS HORA ____ / ____

ANTIBIÒTICS PREVIS Si / No AL·LÈRGIA Si / No

1. ADM ANTIBIOTIC HORA ____ / ____

1. MANEIG QUIRURGIC HORA ____ / ____

2. VOLEMIA (2 LITRES) HORA ____ / ____

3. MONITORITZACIÓ PVC HORA ____ / ____

4. DROGUES PRESORES HORA ____ / ____

LACTAT INGRES __ , __ LACTAT 6 HORES __ , __

DESTI FINAL _____ HORA ____ / ____

Revaloració d'objectius

Cadena de la supervivència de la sèpsia greu

Identificar

- Focus
- Disfuncions
- Lactat

Controlar focus sèptic

- Cultiu
- Antibiòtic
- Drenatge quirúrgic

Millorar Volèmia

- 20-40 ml/kg cristal·loides
- col·loides

Mesurar PVC Si cal, ajustar resistències vasculars

- NA 10mg/50cc

CONTROL DEL FOCUS INFECCIÓS

SUPORT HEMODINÀMIC PRECOÇ

Temps es vida

Implementation of a bundle of quality indicators for the early management of severe sepsis and septic shock is associated with decreased mortality

Table 1. Severe sepsis bundle and inherent quality indicators

---

6-hr emergency department severe sepsis bundle

1. Initiate CVP/Scvo₂ monitoring within 2 hrs of meeting bundle criteria
2. Give broad-spectrum antibiotics within 4 hrs of meeting bundle criteria
3. Complete early goal-directed therapy (CVP ≥ 8 mm Hg, SBP ≥ 90 mm Hg or MAP ≥ 65 mm Hg and Scvo₂ $\geq 70\%$) at 6 hrs of meeting bundle criteria
4. Give steroid if patient is on vasopressor or if adrenal insufficiency is suspected
5. Monitor for lactate clearance

Completion of the bundle is defined as completion of quality indicators 1, 2, and 3 and one or more of items 4 and 5

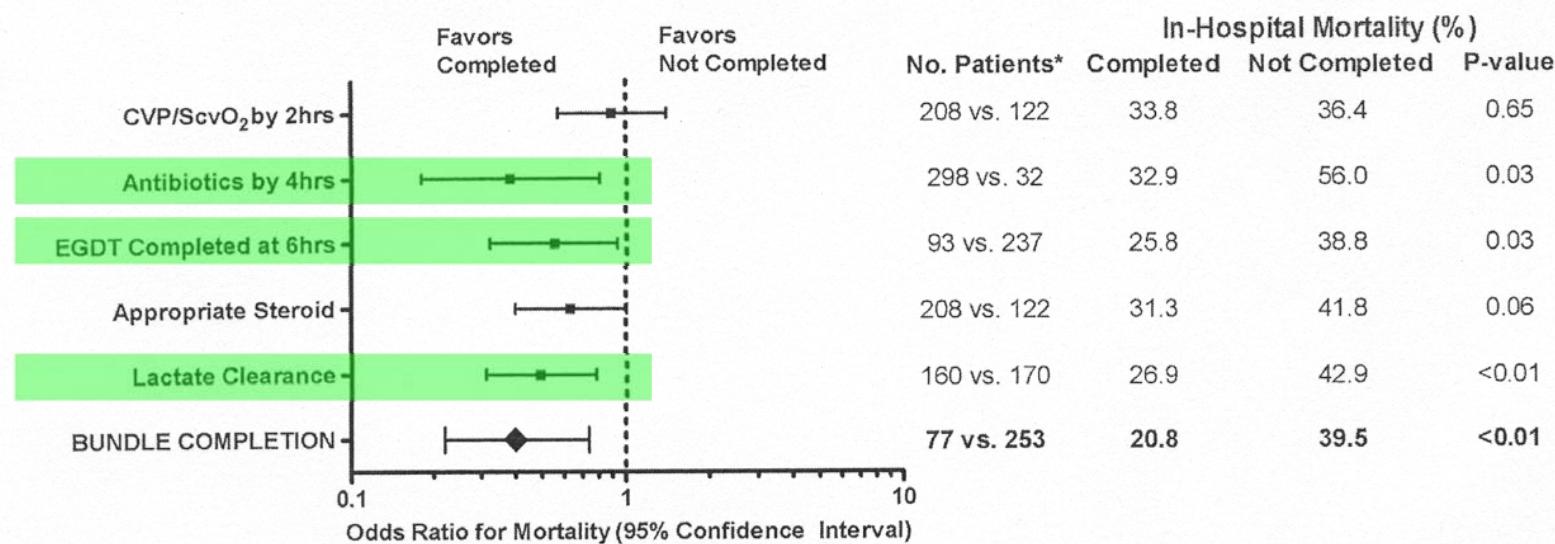
The criteria to initiate the bundle are the following

1. Two or more of the following four items
    - a. Temperature $>38.3^{\circ}\text{C}$ or $<36.0^{\circ}\text{C}$
    - b. Heart rate >90 beats/min
    - c. Respiration >20 breaths/min
    - d. White blood cell count $>12,000$ or $<4000/\text{mm}^3$, or $>10\%$ bandemia
  2. A suspected infection
  3. SBP <90 mm Hg after 20-mL/kg fluid bolus or lactate ≥ 4 mmol/L
-

CVP, central venous pressure; Scvo₂, central venous oxygen saturation; SBP, systolic blood pressure; MAP, mean arterial pressure.

Percentage compliance during an implementation phase (i.e., a 3-month period) was defined as the number of patients completing the particular bundle quality indicator (or the *numerator*) divided by the number of patients meeting the criteria for initiation of the bundle (or the *denominator*).

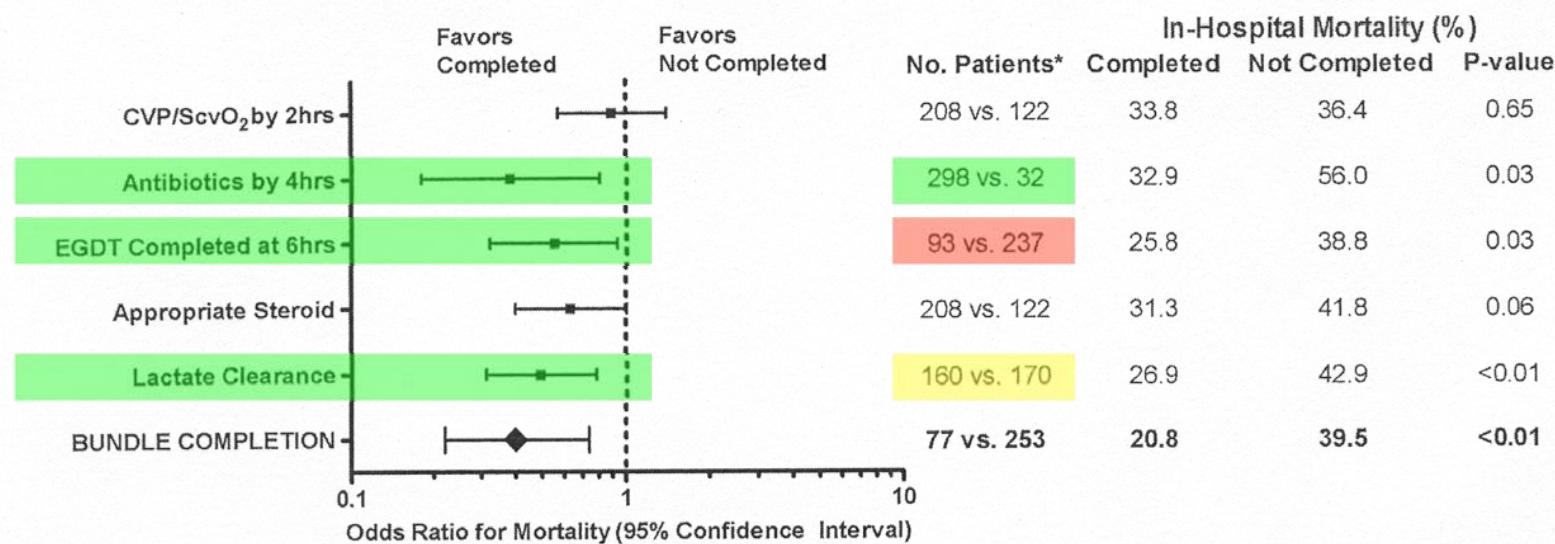
Implementation of a bundle of quality indicators for the early management of severe sepsis and septic shock is associated with decreased mortality

*Number of patients (out of 330 total patients) completing vs. not completing the quality indicator

Figure 2. Odds ratio for in-hospital mortality relative to completion of each bundle quality indicator and completion of the bundle. *CVP*, central venous pressure; *ScvO₂*, central venous oxygen saturation; *EGDT*, early goal-directed therapy.

Implementation of a bundle of quality indicators for the early management of severe sepsis and septic shock is associated with decreased mortality

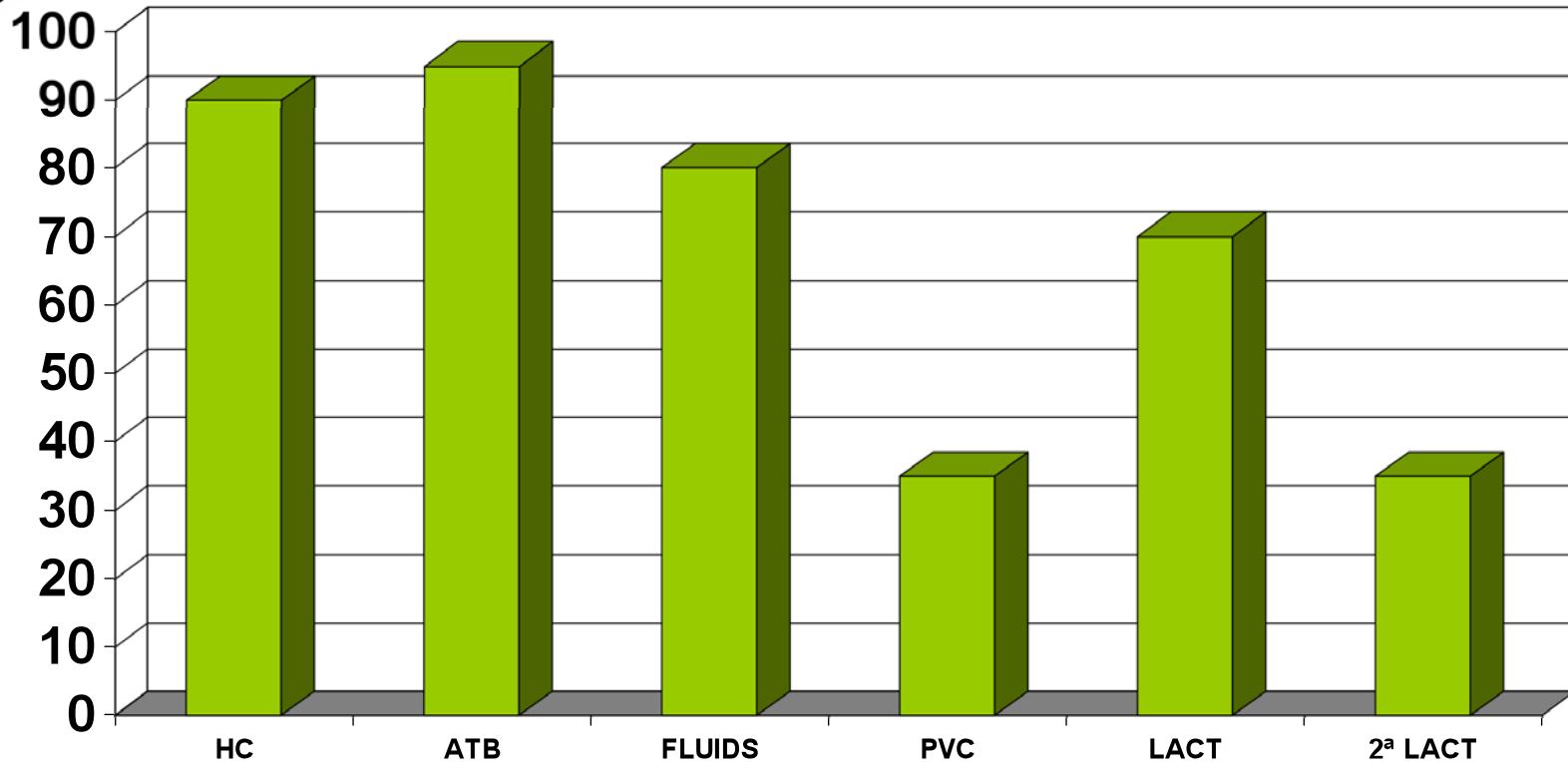

*Number of patients (out of 330 total patients) completing vs. not completing the quality indicator

Figure 2. Odds ratio for in-hospital mortality relative to completion of each bundle quality indicator and completion of the bundle. *CVP*, central venous pressure; *ScvO₂*, central venous oxygen saturation; *EGDT*, early goal-directed therapy.

PROTOCOL MANEIG PACIENTS
SEPTICS AMB DISFUNCIÓ D'ORGAN

Codi sèptic

PROTOCOL MANEIG PACIENTS
SEPTICS AMB DISFUNCIÓ D'ORGAN

Codi sèptic

Solo 70% lactatos al ingreso

90% de las “no neumonias”
van con Imipenem

Solo 35% PVC

Solo 35% de lactatos a las 6h

Identificar
•Focus
•Disfuncions
•Lactat

Controlar
focus sèptic
•Cultiu
•Antibiòtic
•Drenatge
quirúrgic

Millorar
Volèmia
•20-40 ml/kg
cristal-loides
– col-loides

Mesurar PVC
Si cal, ajustar
resistències
vasculars
•NA 10mg/50cc

C.S.I. MARESME/BLANES

Codi Sèptic Interhospitalari

18 / 11 / 2009

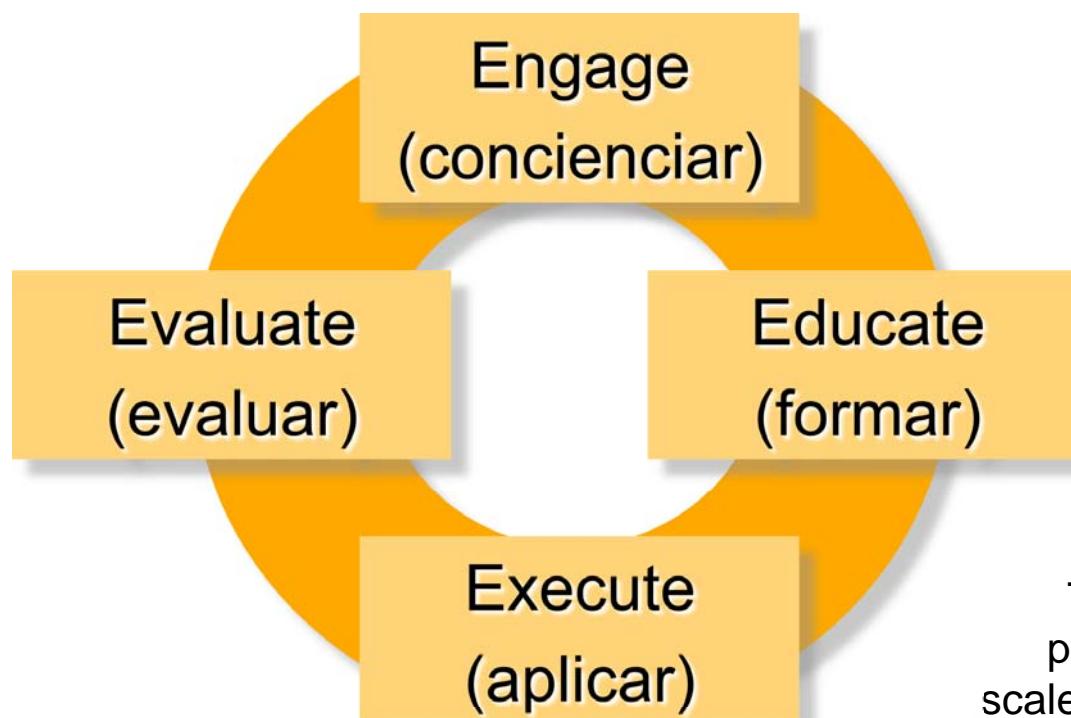
Corporació de Salut
del Maresme i la Selva

Resumir la evidencia

Identificar barreras locales
a la implementación

Diseñar la acción (4-6 ordenes)

..... Implementar la acción .....

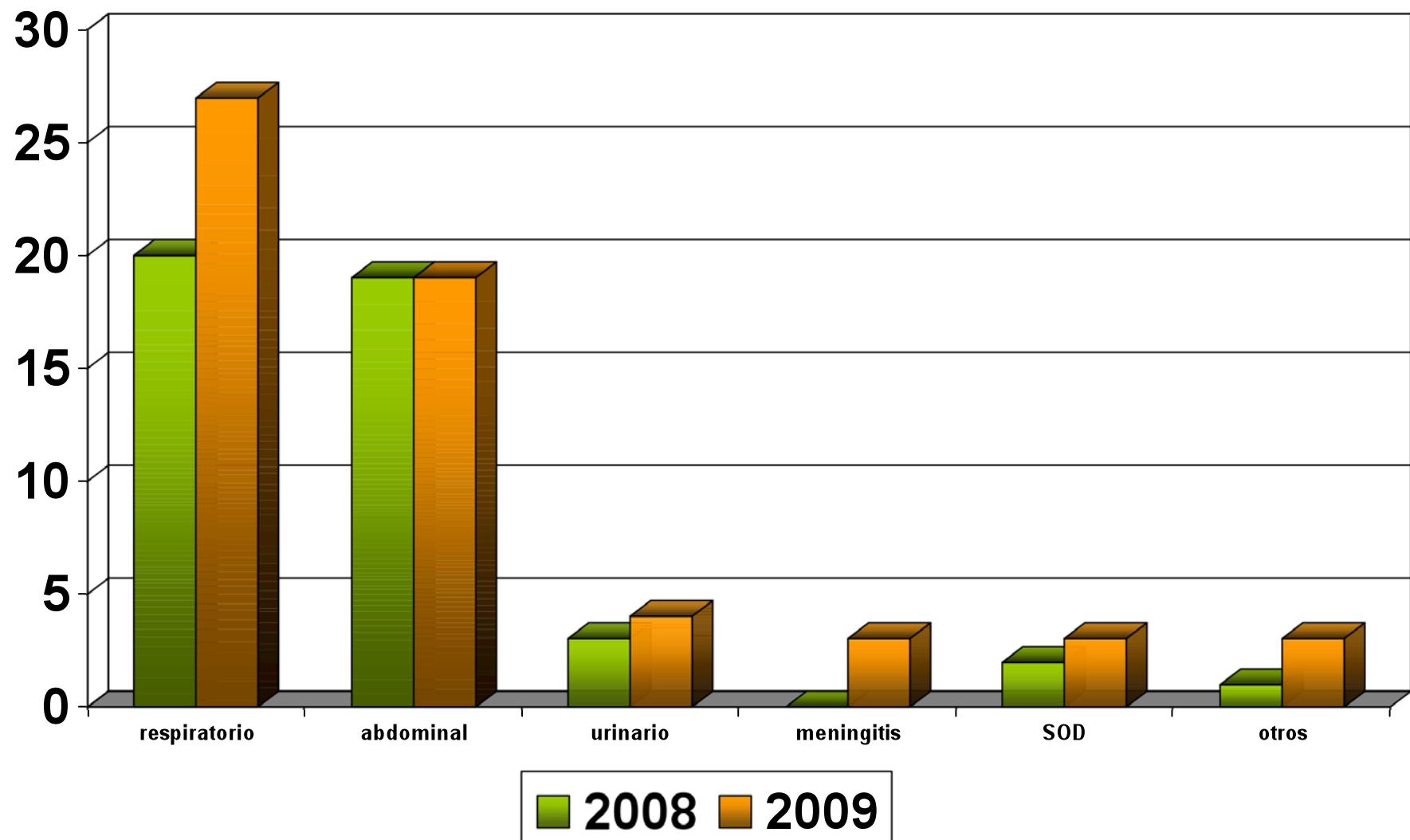
Translating evidence into
practice: a model for large
scale knowledge translation.

Pronovost *et al.* BMJ 2008;337:a1714

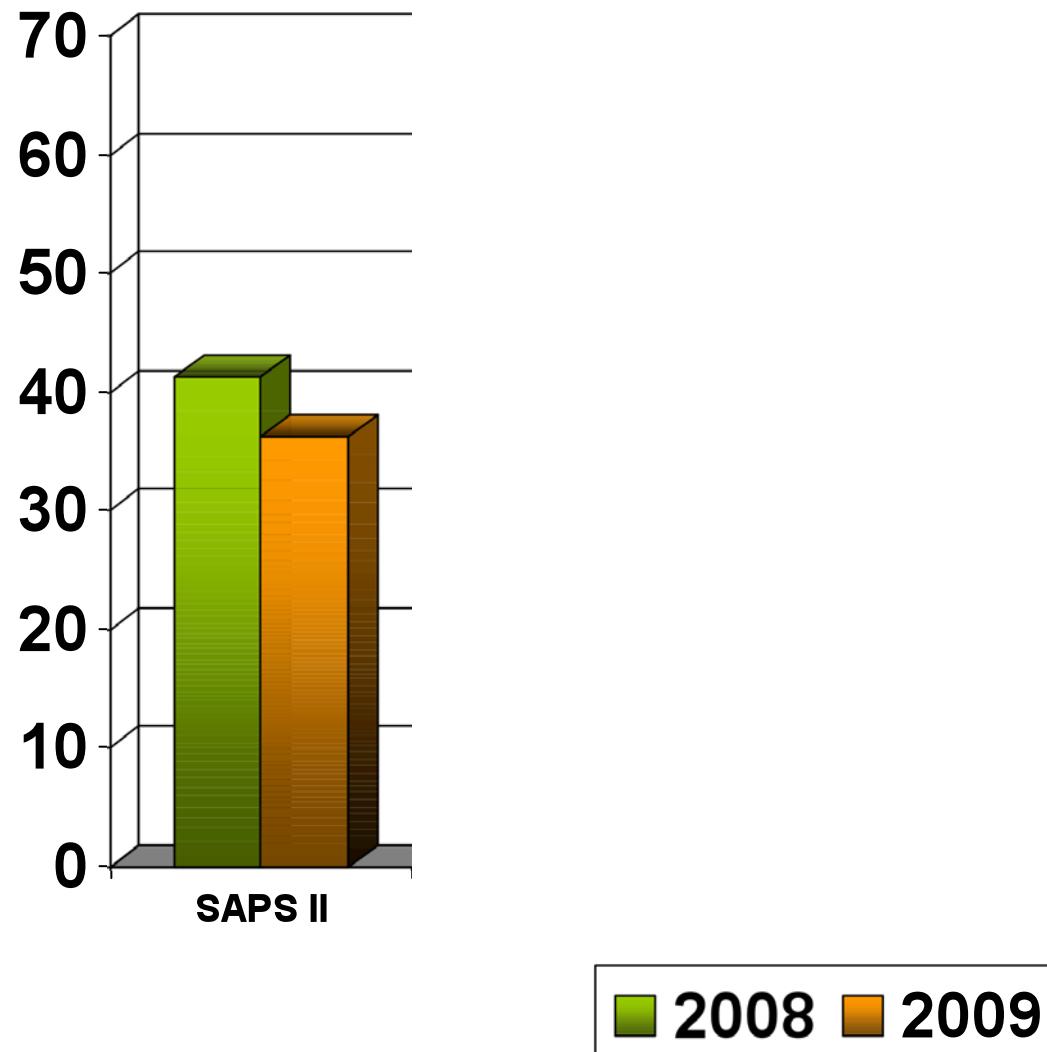
CSI-UCI abr/set

ABRIL/SEPT	2009
ING SEPSIS / UCI	63/350 18%
EDAD	61.1 +/- 16.3
SEXO	46/63 73.0%
MEDICO / QUIRURGICO	40/23 63.5%
MATARO	52 82.5%
CSM/LS	7 11.1%

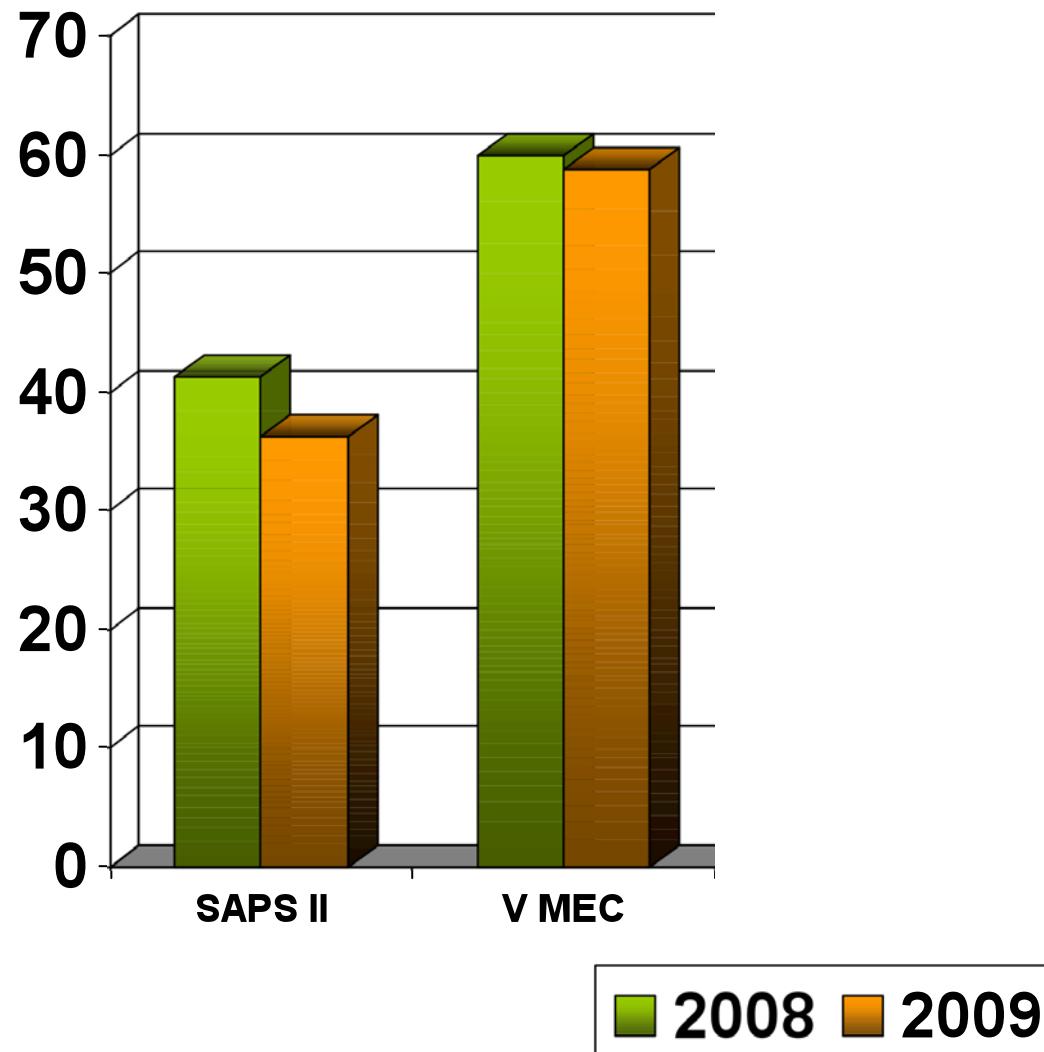
Focus sèptic

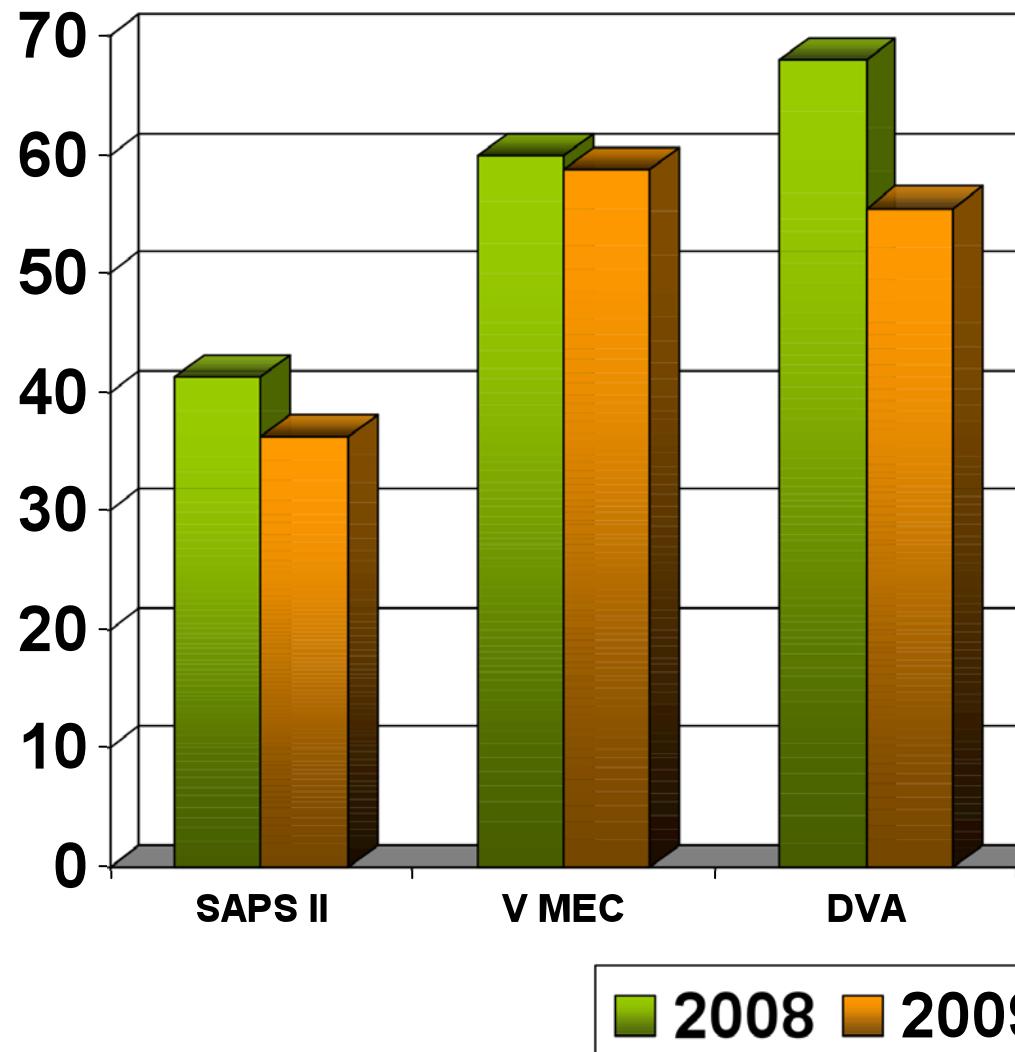
Evolució a UCI

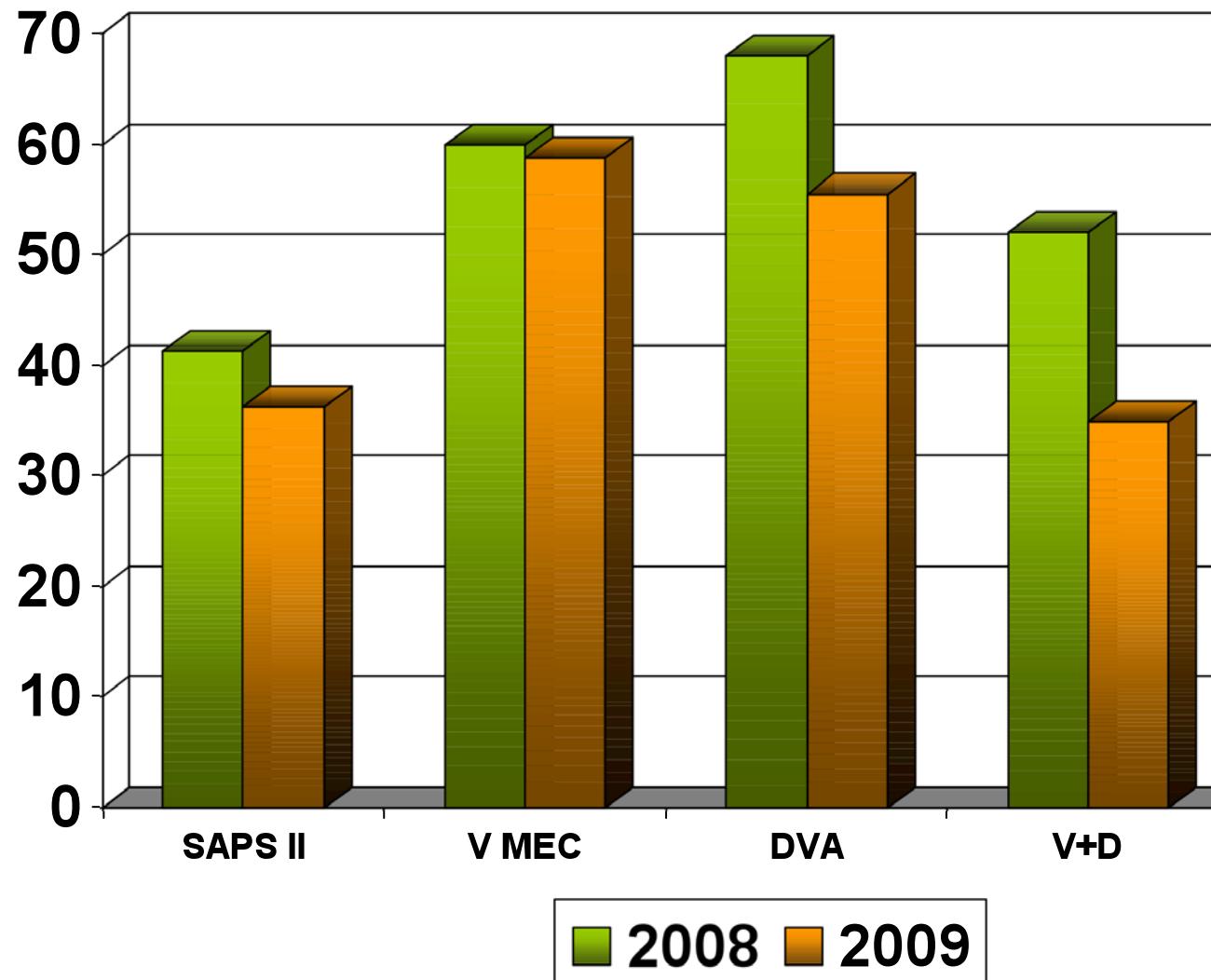
Evolució a UCI

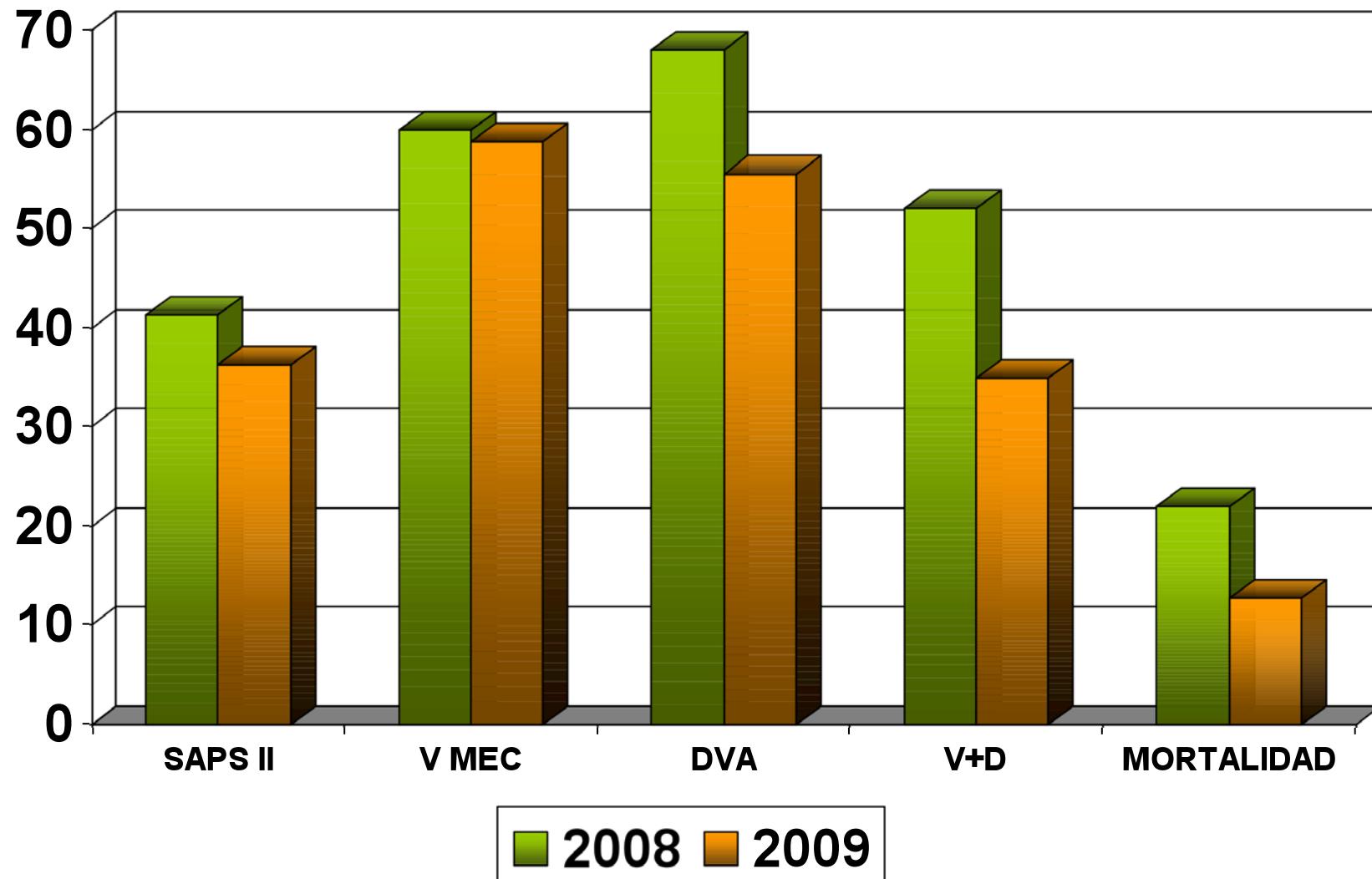
Evolució a UCI

Evolució a UCI

Evolució a UCI

CSI MARESME/LA SELVA

conclusions primer semestre

ABRIL/SEPT	2008	2009	
ING SEPSIS / UCI	50/345	63/350	10 al mes
EDAD	69.4+/-13.9	61.1+/-16.3	< 65a
SEXO	32/50	46/63	Homes
SAPS II	41.3 +/- 15.5	36.2 +/- 18.9	Greus
MEDICO / QUIRURGICO	29/21	40/23	PAC / Peritonitis
CSM/LS			
V MEC + DVA			
ESTADA			
MORTALIDAD			

CSI MARESME/LA SELVA

conclusions primer semestre

ABRIL/SEPT	2008	2009	
ING SEPSIS / UCI	50/345	63/350	10 al mes
EDAD	69.4+/-13.9	61.1+/-16.3	< 65a
SEXO	32/50	46/63	Homes
SAPS II	41.3 +/- 15.5	36.2 +/- 18.9	Greus
MEDICO / QUIRURGICO	29/21	40/23	PAC / Peritonitis
CSM/LS	18%	11.1%	↓38%??
V MEC + DVA			
ESTADA			
MORTALIDAD			

CSI MARESME/LA SELVA

conclusions primer semestre

ABRIL/SEPT	2008	2009	
ING SEPSIS / UCI	50/345	63/350	10 al mes
EDAD	69.4+/-13.9	61.1+/-16.3	< 65a
SEXO	32/50	46/63	Homes
SAPS II	41.3 +/- 15.5	36.2 +/- 18.9	Greus
MEDICO / QUIRURGICO	29/21	40/23	PAC / Peritonitis
CSM/LS	18%	11.1%	↓38%??
V MEC + DVA	52%	35%	↓33%??
ESTADA	6.5+/-5.7 (1-27)	7.6+/-14.4 (1-110)	??
MORTALIDAD	22%	12.7%	↓42%??

Catéters i sondes	Controls	9	10	11	11	12	13	14
		95	95	10	11	11	12	13
Brànula	T. arterial	60/59	72	73	95	108	95	95
Ø 20 ESE		32/31	43	36	56	61	71	73
Ø 18 EYD	Frec. cardíaca	83	71	124	102	118	104	106
Via central	Frec. resp.	142	28	47	47	47	47	47
Clavicular x	Temperatura	332	3	40	343			
Arterial E	Sat O ₂	91/94?	100	98	97/97	97/97	97/97	97/97
S. Vesical	Fi O ₂	(1)	100	100	100	100	100	100
Ø 16	PVC							
SNG	Peak flow							
Ø	Glicèmia capilar	132						
	EVA (0-10)							
Contenció física	Labstix							
P: Parcial	Diüresi		120	120	10	26	47	47
Entrades	A. venosa	X						
	ECG	X	X					
	GSA	X						
	RX		-X (fartíhel)	X				
	A. orina			X				
	Hemocultius			XX				
Sortides	TAC/Ecografia							X
	Cultiu esput							
	Medicació	95	10	11	11	13	14	
SF 500	ev	xx				X		
Jmipenam 1g ev					X			
250 cc 8% jundin. en					X	X		
301								
Bicarbonat 1M 50 mequiv						X		

Programada : 06/10/2009 Recepció : 06/10/09 (10:02)

Servi : M. INTERNA

Metge : CABOT DE VEGA, EULALIA

R/U : Urgent

EAB/Gasometria arterial:

pH	7.18	U.pH
pCO2	40	mmHg
Bicarbonat real (HCO3)	14.9	mmol/l
Contingut CO2 Total (TCO2)	16.1	mmol/l
Excés de Base (BE)	-12.8	mmol/l
pO2	86	mmHg
Saturació O2	94	%

À.Làctic/Lactat 12.16 mmol/l

Catéters i sondes	Controls	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
		60	59	72	13	108	97	96	111	99	48
Brànula	T. arterial	32	31	43	36	56	61	71	55	63	77
Ø m 20 ESCF	Frec. cardíaca	63	71	124	109	118	104	106	102	109	103
Ø m 18 EYD	Frec. resp.	142		28		47	47	37	26	37	
Via central	Temperatura	332		9		40	34		34	34	36
Clavicular x	Sat O ₂	91	94	100		98	97	97	98	98	100
Arterial E	Fi O ₂	13		100		100	100	100	100	100	
S. Vesical	PVC										
Ø 16	Peak flow										
SNG	Glicèmia capilar	132									
Ø	EVA (0-10)										
Contenció física	Labstix										
P: Parcial	Diüresi			120	120		10	26	64		50
Entrades	A. venosa	X									
	ECG	X	X								
	GSA	X									
	RX			-X (forní de h.)		X					
	A. orina				X						
	Hemocultius				XX						
Sortides	TAC/Ecografia								X		
	Cultiu esput										
	Medicació	95	10	11		13 ⁸⁵	14	15	16	17	
SF 500	ev	XX				X					
Jmipenam 15 ev				X							
250 cc sol fundim. en				X							
301				X							
Bicarbonat 1M 50 ml						X					

Programada : 06/10/2009 Recepció : 06/10/09 (10:02)

Servei : M. INTERNA

Metge : CABOT DE VEGA, EULALIA

R/U : Urgent

EAB/Gasometria arterial:

pH	7.18	U.pH
pCO2	40	mmHg
Bicarbonat real (HCO3)	14.9	mmol/l
Contingut CO2 Total (TCO2)	16.1	mmol/l
Excés de Base (BE)	-12.8	mmol/l
pO2	86	mmHg
Saturació O2	94	%

À.Làctic/Lactat

12.16

mmol/l

Programada : 06/10/2009 Recepció : 06/10/09 (23:54)

Servei : U.C.I.

Metge : YEBENES REYES, JUAN CARLOS

R/U : Urgent Hab./Llit : 901/13

EAB/Gasometria arterial:

pH	7.36	U.pH
pCO2	35	mmHg
Bicarbonat real (HCO3)	19.8	mmol/l
Contingut CO2 Total (TCO2)	20.9	mmol/l
Excés de Base (BE)	-5.0	mmol/l
pO2	85	mmHg
Saturació O2	96	%

À.Làctic/Lactat

5.30

mmol/l

Programada : 06/10/2009 Recepció : 06/10/09 (11:14)
Servei : M. INTERNA
Metge : CABOT DE VEGA, EULALIA
R/U : Urgent

MICROBIOLOGIA

Hemocultiu Aerobi	Negatiu
Hemocultiu Anaerobi	Positiu

ANTIBIOGRAMA

Microorganisme aïllat: Bacteroides sp

Amox/Clavulat K	S
Clindamicina	R
Cefoxitina	S
Penicil·lina	R

Programada : 07/10/2009 Recepció : 07/10/09 (07:04)
Servei : M. INTERNA
Metge : BELDA JORNET, VICTOR
R/U : Rutina

MICROBIOLOGIA

Tinció Gram Líquid Peritoneal :

Cultiu Líquid Peritoneal Aerobi: Positiu

ANTIBIOGRAMA

Microorganisme aïllat: Streptococcus milleri I

ANTIBIOGRAMA

Microorganisme aïllat: Candida albicans

Cultiu líquid peritoneal
Anaerobi Positiu

ANTIBIOGRAMA

Microorganisme aïllat: Bacteroides grup fragilis

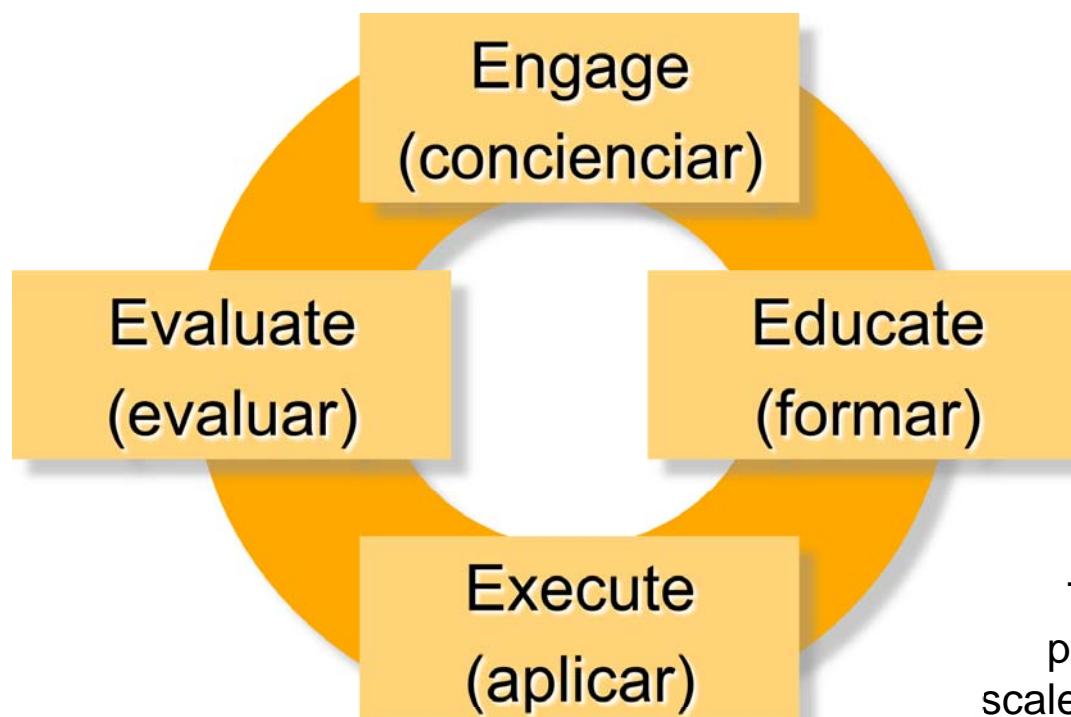

Resumir la evidencia

Identificar barreras locales
a la implementación

Diseñar la acción (4-6 ordenes)

..... Implementar la acción .....

Translating evidence into
practice: a model for large
scale knowledge translation.

Pronovost et al. BMJ 2008;337:a1714

Codi sèptic

PROTOCOL MANEIG PACIENTS
SEPTICS AMB DISFUNCIÓ D'ORGAN

Solo 70% lactatos al ingreso

90% de las “no neumonias”
van con Imipenem
Hay que mejorar el circuito Q

Solo 35% PVC

Solo 35% de lactatos a las 6h

Identificar
•Focus
•Disfuncions
•Lactat

Controlar
focus sèptic
•Cultiu
•Antibiòtic
•Drenatge
quirúrgic

Millorar
Volèmia
•20-40 ml/kg
cristal-loides
– col-loides

Mesurar PVC
Si cal, ajustar
resistències
vasculars
•NA 10mg/50cc

